

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Diplomová práce

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra výtvarné výchovy

Diplomová práce

MgA. Lenka Šigutová

Nový pohled

Prohlášení:

„Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a použila pouze uvedených pramenů a literatury.“

V Olomouci, dne 14. 6. 2016

.....

Podpis autora práce

Poděkování:

Děkuji svým rodičům za podporu ve studiu a Doc. ak. mal. Jiřímu Krtičkovi za trpělivost a odborné vedení diplomové práce.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	MgA. Lenka Šigutová
Katedra:	Katedra výtvarné výchovy
Vedoucí práce:	Doc. ak. mal. Jiří Krτίčka
Rok obhajoby:	2016
Název práce:	Nový pohled
Název práce v angličtině:	New view
Anotace práce:	Diplomová práce se skládá ze tří částí. V první teoretické části se zabývám jižní Francií a umělci, kteří tuto oblast po staletí navštěvovali a nacházeli zde inspiraci pro svou tvorbu. Praktická část se týká mé vlastní výtvarné práce, kde zpracovávám sérii tří obrazů technikou malby olejovými barvami inspirovanými krajinou Provence. Poslední část diplomové práce je didaktická část, ve které se věnuji projektu zaměřenému na ochranu zvířat a téma krajiny.
Klíčová slova:	Jižní Francie, malíři v jižní Francii, malba, krajina, projekt
Anotace práce v angličtině:	The thesis is divided into three parts. The theoretical part is focused on the south of France and artists who visited the place to look for inspiration for their art. The practical part is concerned with my own works of art: a series of three Provence-inspired oil paintings. The last section is a didactic part, in which I describe an animal/landscape protection project.
Klíčová slova v angličtině:	South of France, painters in the south of France, painting, landscape, project
Přílohy vázané v práci:	Práce v elektronické podobě na CD
Rozsah práce:	67 stran
Jazyk práce:	Čeština

OBSAH

ÚVOD.....	8
1 TEORETICKÁ ČÁST	9
1.1 Jižní Francie.....	9
1.2 Malíři v Jižní Francii	9
1.2.1 Paul Cézanne (1839 – 1906).....	10
1.2.2 Pierre-Auguste Renoir (1841 – 1919).....	12
1.2.3 Vincent van Gogh (1853 – 1890).....	14
1.2.4 Paul Signac (1863 – 1935).....	16
1.2.5 Henri Matisse (1869 – 1954).....	18
1.2.6 André Derain (1880 – 1954).....	20
1.2.7 Otakar Kubín (1883 – 1969).....	22
1.2.8 Marc Chagall (1887 – 1985).....	24
1.2.9 Rudolf Kundera (1911 – 2005).....	26
1 PRAKTICKÁ ČÁST	28
1.2 Popis použité techniky, technologie	28
2.1.1 Postup práce.....	28
2.1.2 Technika	29
2.1.3 Možnosti instalace	30
2.2 Východiska a kontexty malby	30
2.2.1 Jan Merta	30
2.2.2 Josef Bolf.....	32
2.3 Vlastní práce	34
2.3.1 Pohled na Saint – Tropez.....	35
2.3.2 Přístav v Marseille	36
2.3.3 Saint – Tropez.....	38
3 DIDAKTICKÁ ČÁST	40

3.1 Vzdělávací projekt.....	40
3.1.1 Východisko.....	41
3.1.2 Cíl.....	41
3.1.3 Účastníci akce.....	41
3.1.4 Forma a druh akce.....	41
3.1.5 Rámcová osnova.....	41
3.1.6 Metody a prostředky.....	43
3.1.7 Organizace výuky.....	43
3.1.8 Lektoři.....	43
3.1.9 Výstupy, ověření znalostí a dovedností.....	44
3.1.10 Studijní materiály.....	44
3.2 Realizace výtvarného projektu.....	44
3.2.1 Fotodokumentace.....	46
ZÁVĚR.....	51
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA.....	53
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	58
SEZNAM FOTOGRAFICKÉ DOKUMENTACE.....	60
SEZNAM OBRAZOVÉ DOKUMENTACE.....	62
SEZNAM PŘÍLOH.....	66
SEZNAM OBRAZOVÉ PŘÍLOHY.....	67

ÚVOD

Textová část diplomové práce s názvem *Nový pohled* je rozdělena do tři části a obsahuje část teoretickou, praktickou část a část didaktickou. Část teoretická je doprovodnou stati k výtvarné práci, která vznikla pro mou diplomovou práci a část didaktická ukazuje mé zkušenosti a dovednosti z didaktiky výtvarné výchovy získané během magisterského studia. Všechny tyto části mé závěrečné práce se doplňují a navazují na sebe. Název diplomové práce *Nový pohled* je reakcí na praktickou část mé práce, tedy na sérii obrazů, ve kterých zobrazuji krajinu jižní Francie, která byla a stále je velkou inspirací mnoha uměleckých děl hlavně malířů po celá staletí. I když je tato nádherná krajina předlohou spousty obrazů, každý z umělců tuto oblast zachytí svým rukopisem a tedy i já jsem tuto krajinu, která byla už tolikrát zaznamenána technikou malby, pojala svým vlastním pohledem a stylem práce.

V první teoretické části se budu zabývat oblastí jižní Francie a snažit se vyhledat umělce, kteří zde našli inspiraci pro svou tvorbu buď jen při krátké návštěvě, dlouhodobějším pobytu, nebo zde našli svůj domov.

V praktické části je mým cílem vytvořit sérii tří obrazů krajiny jižní Francie. Pro zpracování praktické části mé diplomové práce jsem si zvolila techniku malby olejovými barvami na lněné plátno o velikosti 90 x 120 cm. K technice malby olejovými barvami jsem se rozhodla přistupovat novým způsobem, který spočívá v proškrabávání jemné kresby nožem do vrchních vrstev malby na vrstvu spodní. Vznikají tak obrazy na pomezí mezi malbou a kresbou. V této části také přiblížím postup a techniku zpracování jednotlivých obrazů a jejich základní údaje.

Poslední částí mé diplomové práce je část didaktická, ve které zpracuji výtvarný projekt zaměřený na ochranu zvířat a stejně jako u mé praktické části se zde zaměřím na téma krajiny.

1 TEORETICKÁ ČÁST

V teoretické části bych nejprve chtěla zmínit důvod, proč jsem si pro předlohu své diplomové práce vybrala právě jižní Francii a následně bych tuto oblast krátce popsala. Dále bych chtěla zmínit několik malířů, které tato oblast inspirovala při umělecké tvorbě.

1.1 Jižní Francie

Inspiraci pro téma mé diplomové práce jsem čerpala z návštěvy několika malebných míst na Azurovém pobřeží a v Provence, které jsem měla možnost poznat v roce 2014. Během seznamování se s místní krajinou jsem zjistila, že zde pobývalo spousta slavných i méně známějších umělců, kteří si tuto oblast velice zamilovali. Po návratu z cesty po jižní Francii se krajina Azurového pobřeží stala častým motivem v mé tvorbě. Vzniklo několik maleb akrylovými a olejovými barvami a stále jsem nacházela další nápady pro mou tvorbu týkající se cesty po jihu Francie, proto jsem si toto téma také zvolila pro svou diplomovou práci. Mezi místa, které jsem navštívila, a které se staly motivy mých obrazů, se řadí například město Menton, stát Monaco, nádherné město Nice, Antibes, Cannes, Saint-Tropez, Aix-en-Provence, Lacoste, Bonnieux, Ramatuelle, Gassin, Apt, Buoux, Roussillon, Gordes, Avignon, Salin de Giraud, Marseille, La Ciotat, Cassis a další.

Jižní Francie je velice nádherná a rozmanitá. Už odedávna zde malebná krajina lákala nespočet umělců a spisovatelů, kteří zde nacházeli inspiraci pro svou tvorbu. Lákalo je zde jasné slunce, čistý vzduch a hluboké modré nebe. Krajina plná malebných vesniček rozsetých po zdejších kopcích, levandulová pole, olivovníky, nespočet kaváren, vinice, luxusní obchody s módou, hory, průzračné pláže, výborná francouzská kuchyně a mnoho dalších skvělých věcí je typických pro tuto oblast, lákající na své krásy veliké množství turistů, kteří se do těchto míst velice rychle zamilují.

1.2 Malíři v Jižní Francii

Při výběru malířů, kteří byli ve své tvorbě ovlivněni jižní Francii jsem vycházela s informací získaných při cestě po Azurovém pobřeží a Provence a také ze studia životopisů umělců, o kterých jsem věděla, že zde pobývali a studia dějin umění. Zaměřila jsem se na umělce období 19. a 20. století, a jelikož je těchto malířů spousta, ale u některých jsem nenalezla písemně doložené zmínky o pobytech na jihu Francie, vybrala jsem jen několik z nich.

Krásnou prosluněnou krajinu Provence při své tvorbě nacházeli na jihu Francie nejčastěji impresionisté. Můžeme zde zařadit Camilla Pissarra, Alfréda Sisleyho, Berthe Moritosovou, Pierra-Augusta Renoira, nejvíce však asi Paula Cézanna, který se narodil v Aix-en-Provence a na jihu Francie prožil téměř celý svůj život. Velkou část života zde prožil také Vincent van Gogh, který si oblíbil město Arles. V Arles a v ústavu pro choromyslné v St-Rémy de Provence vznikla většina jeho nejznámějších děl. Ve městě Arles se chvíli zdržel také Paul Gauguin, který zde přijel navštívit právě van Gogha a krátce s ním spolupracoval. Francouzskou riviéru si velice oblíbil malíř pointilismu Paul Signac, který miloval lodě a přístavy. Známe, jsou jeho obrazy Marseille a Saint-Tropez. Saint-Tropez a Nice okouzlo malíře Henriho Matisse, stejně jako malý přístav Collioure, kde se zrodil směr fauvismus. V Provence nějakou dobu žil také Pablo Picasso, nejprve v zálivu Juan, poté v hrnčířském městě Vallauris, Mougins a ve 40. letech 20. století si otevřel ateliér v Antibes. Před hrůzami války se zde uchýlil Marc Chagall, který prožil poslední léta svého života v Saint-Paul-de-Vence. A v městečku Gordes v Provence pro změnu pobýval maďarský umělec Victor Vasarely.

1.2.1 Paul Cézanne (1839 – 1906)

Paul Cézanne se narodil 19. ledna 1839 v Aix-en-Provence. Jeho otec Louis-Auguste Cézanne, který byl původně obchodník a vývozce plyšových klobouků, jenž se vypracoval na pozici úspěšného bankéře, věřil, že životní dráha jeho syna je v bankovníctví, a tak se Cézanne na otcův popud přihlásil ke studiu práv na univerzitě v Aix-en-Provence. Cézanne se během dvou let studia práv věnoval kreslení a psaní poezie. Navštěvoval také večerní kurz kreslení živých modelů. V roce 1861 se nad ním otec slitoval a nechal ho odjet do Paříže za jeho přítelem ze střední školy Emilem Zolou. V Paříži Cézanne chodil kreslit do Académie Suisse, kde se seznámil s Pissarem. Setkal se také s Claudem Monetem a Augustem Renoirem. Často chodil do Louvru, kde kopíroval díla Rubense, Michelangela a Tiziana. V Paříži však nebyl šťastný a navíc nebyl přijat na École des Beaux-Arts, proto se rozhodl brzy odjet zpět do Aix. Otevřel si vlastní ateliér v Jas de Bouffan a začal pracovat u otce v bance. Brzy mu však došlo, že se chce vrátit zpět do Paříže. Jeho otec si uvědomil, že pro něj syn nikdy pracovat nebude, tak mu dovolil odcestovat znovu do Paříže pod podmínkou, že začne studovat na École des Beaux-Arts. Cézanne se však ani podruhé na školu nedostal a už se zde ani nikdy znovu nehlásil a raději pokračoval ve studiích na Académie Suisse. Paul Cézanne nikdy nevydržel dlouho na jednom místě, neustále se stěhoval a v rušné Paříži vydržel jen půl roku. Často se vracel do Jas de Bouffan a část roku pravidelně trávil v Aix-en-Provence, kde namaloval řadu portrétů. Hned

po vypuknutí prusko-francouzské války v roce 1870 se uchýlil do rybářské vesnice L'Estaque u Marseille, aby se vyhnul vojenské povinnosti. Během války v L'Estaque Cézanne hodně maloval přírodu. Zamiloval se do Středomořské krajiny a tak často maloval venku to, co vidí kolem sebe – šedo zelený záliv, domky, pískovce, zelené borovice a další krásy místní krajiny. V rybářské vesnici žil s knihařkou Hortense Fiquetovou, se kterou se seznámil v Paříži. Hortense se mu stala modelkou pro jeho portréty. Jejich vztah však Cézanne tajil před svým otcem, aby nepřišel o jeho měsíční podporu. S Hortense se po skončení války přestěhoval do Paříže, kde se jím v roce 1872 narodil syn Paul. Během tohoto období byl velice nespokojený, proto se rozhodl přijat pozvání od Camilla Pissarra do Pontoise. Zde se věnoval malbám krajiny a rozvíjení své vlastní individuální techniky. Pissarro se stal Cézannovi učitelem. Radil mu, ať nepoužívá ve své paletě tmavé barvy a ať maluje jen třemi základními barvami a jejich odvozeninami. Učil ho, ať maluje jen to, co vidí a jak vytvořit obraz pomocí kontrastů světlé a tmavé krátkými tahy štětce. Jeho krátké impresionistické tahy štětcem se však časem staly rovnějšími a hranatějšími. V Pontoise se také seznámil s dr. Paulem-Fernandem Gachetem, který ho přesvědčil, aby se přestěhoval do blízkosti Auvers. Cézanne zde objevil idylickou krajinu a někoho, kdo konečně projevil zájem o jeho práci. V roce 1876 se vrátil zpět do Provence, kde jej lákala jasná prosluněná krajina plná silných kontrastů. Cézannovi vyhovovala stále zelená krajina plná borovic, cypřišů a olivovníků, která se měnila jen velice málo, což vyhovovalo jeho pomalému tempu práce. Cestoval tak často mezi L'Estaque, kde bydlel s Hortensii a synem Paulem v Aix. V 90. letech se věnoval především malování krajin v Jas de Bouffan a okolí a maloval také zátiší a autoportréty. Cézanne si pronajal malý domek v okolí lomu Bibémus, aby mohl malovat více v přírodě. Nevyčerpatelným námětem jeho obrazů se mu stává hora Mont Sainte-Victoire – masivní vápencový hřeben, který jej fascinuje po celý život. V roce 1885 uspořádal Cézannovi výstavu mladý pařížský obchodník s uměním Ambroise Vollard. Po této výstavě se o jeho obrazy začalo více zajímat a prodávat za vysoké ceny. Koupil si malý pozemek severně od Aix, kde si postavil ateliér a nastěhoval se zde v roce 1902. V posledních letech života se věnoval abstraktní postavě v krajině. Vzniklo tak několik scén koupajících se, především jako vzpomínky na přátelství z mládí se Zolou a Baillem. Cézanne trpěl cukrovkou, velkými depresemi a paranoiou. Na podzim roku 1906 Cézanne prochládl při malování venku, kde ho zasáhla silná bouře. Jeho stav se stále zhoršoval a o sedm dní později, tedy 22. října 1906 zemřel na zápal plic.¹

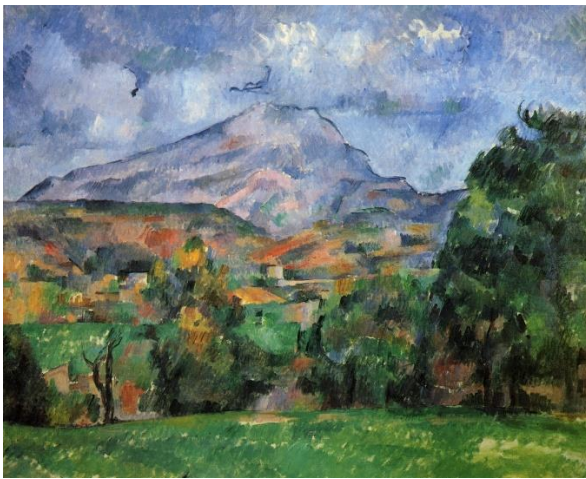
¹ BECKS-MALORNYOVÁ, Ulrike. *Paul Cézanne: 1839-1906: Průkopník modernismu*. Praha: Slovart, 2004. 95 s. ISBN 80-7209-612-5. s. 7-92.

1. Moře v L'Estaque, olej na plátně, 42 x 59 cm, 1876

2. Skály v L'Estaque, olej na plátně, 73 x 91 cm, 1882 - 1885

3. Mont Sainte-Victoire, olej na plátně, 65 x 81 cm, 1888 - 1890

4. Mont Sainte-Victoire, olej na plátně, 73 x 91,9 cm, 1902 - 1904

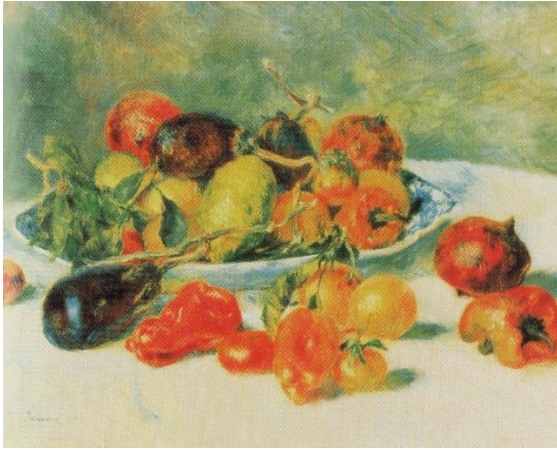
1.2.2 Pierre-Auguste Renoir (1841 – 1919)

Malíř Pierre-Auguste Renoir se narodil 25. února 1841 ve francouzském městě Limoges. Když mu byly tři roky, přestěhoval se s rodiči do Paříže, kde se později začal učit malovat na porcelán v dílně bratří Léveových. V dílně také pracoval jeden muž, který maloval olejem. Dovolil Renoirovi používat jeho malířské potřeby, a tak Renoir namaloval svůj první obraz. Malíř žil s rodiči v Paříži v blízkosti Louvru, který často navštěvoval, aby mohl kopírovat obrazy starých mistrů. V roce 1862 se dostává na École des Beaux-Arts. V té době také navštěvoval ateliér Charlese Gleyre, kde se seznámil s Jeanem-Frédéricem Bazzilem. Po opuštění ateliéru v roce 1863 maluje Renoir své obrazy v přírodě spolu se svými kamarády impresionisty – Monetem, Bazzilem a Sisleyem. Po vypuknutí Pruské války v roce 1870 slouží Renoir v Bordeaux a Tarbes u jezdeckva. Naštěstí se dcera jeho kapitána zajímala o malování,

a tak ji Renoir dával lekce umění. O rok později malíř vážně onemocní a je převezen zpět do Paříže. Poté, co jsou jeho obrazy po několikáté odmítnuty oficiálním Salómem, vystavuje v Salónu odmínutých a později také na první výstavě impresionistů v ateliéru fotografa Nadara. Malíř žije od roku 1873 až do roku 1884 v ateliéru na Montmartru, kde nachází motivy svých plenérových obrazů. Kromě krajiny Paříže maloval Renoir také v zahradě Clauda Moneta. Na počátku 80. let 19. století se malíř oženil s Aline Charigotovou, švadlenou, která se mu stala jednou s mnoha modelek pro jeho obrazy. V této době také hodně cestoval. V roce 1881 navštívil Alžírsko a Itálii. Navštívil také Paula Cézanna na jihu Francie, kde spolu malovali. Poté co v Estaque onemocněl zápalom plic, navštívil ještě Alžír a v roce 1882 se vrátil zpět do Paříže ke své ženě Aline. Kromě Paříže vystavuje také v Londýně a Bruselu. Stále více cestuje. Maluje na plážích Normandie a s Claudem Monetem cestuje v roce 1883 po francouzské riviéře. Roku 1885 se mu narodí první syn Pierre a častým motivem jeho prací se mu stane kojící Aline. V této době dochází ke změně v Renoirově stylu malby vlivem přechodu od Delacroix k inspiraci Ingresem. V Paříži se narodí také druhý syn Renoira, Jean v roce 1894. Malíř byl často nemocen, a i když si po pádu z kola zlomil ruku, trpěl velkými bolestmi a nemohl malovat, nevzdával se práce na obrazech a začal malovat levou rukou. Poté co byl i druhý syn již velký nahradil jeho práci modelů třetí syn Claude narozený v roce 1891. Na počátku 20. století malíř vystavuje v Paříži, Londýně i New Yorku. Rodina se často stěhovala, aby našla vhodné prostředí pro často nemocného malíře. Střídavě se stěhovali z Paříže na jih Francie, kde nakonec zůstali v městečku Cagnes. V roce 1915 zemřela jeho žena Aline, která se nevyřádala s odvedením jejich synů na frontu. Synové se však vrátili z války živí a bydleli opět s otcem, který již nemohl kvůli silnému revmatismu malovat bez štětce přivázaného k ruce. Pierre-Auguste Renoir zemřel v roce 1919 na zápal plic.²

---

² *Auguste Renoir*. Frýdek-Místek: Alpress, 2004. 80 s. ISBN 80-7218-462-8. s. 5-78.

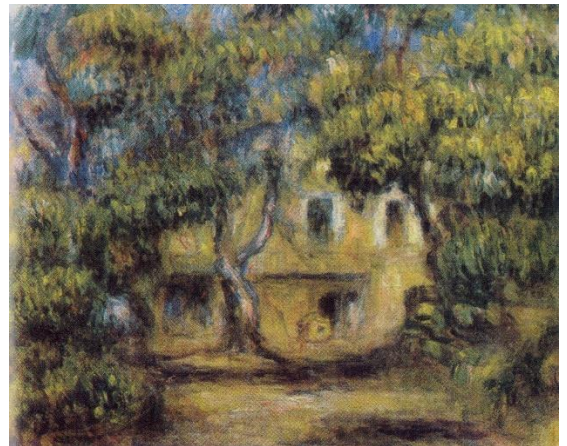
5. Zátiší s jižním ovocem, olej na plátně, 51 x 68 cm, 1881

6. Krajina (Le Cannet), olej na plátně, 14 x 19 cm, 1902

7. Žena trhající květiny v zahradě na „Les Collettes“, olej na plátně, 36 x 25 cm, 1912

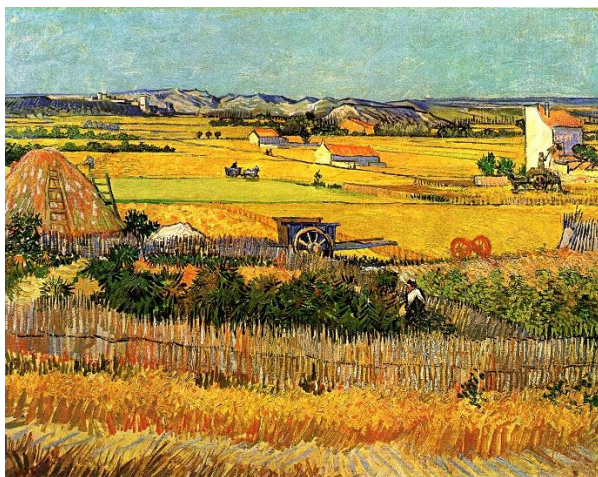
8. Usedlost „Les Collettes“, olej na plátně, 51 x 46 cm, 1915

1.2.3 Vincent van Gogh (1853 – 1890)

Vincent van Gogh se narodil 30. března 1853 v nizozemské vesnici Groot-Zundert, přesně rok po té co se narodil mrtvý první syn protestantského faráře Theodora van Gogha a jeho ženy a po němž dostal Vincent své jméno. V roce 1869 odchází do Haagu, kde začíná jako učeň pobočky pařížského obchodu s uměleckými předměty Goupil & Cie založené jeho strýcem. V Haagu mnoho čte a navštěvuje muzea. V roce 1873 je Vincent přeložen do pobočky firmy Goupil v Bruselu a poté do Londýna. Mezi tím však navštíví Paříž a především Louvre, který na něj udělá veliký dojem. V Londýně začnou vznikat jeho první kresby. Také se zde zamiluje do dcery své domácí, ta jej však odmítne a to Vincenta velice ranní. V roce 1875 je přeložen do pobočky rodinné firmy v Paříži, kde navštěvuje galerie a muzea. Po roce však v rodinné firmě končí. Začne pracovat jako pomocný učitel na okraji Londýna, později jako

laický kazatel v Belgii pro nejchudší. Stále kreslí a maluje scény s horníky, žije v chudobě závislý na finanční podpoře bratra Thea. V říjnu roku 1880 odchází do Bruselu a začíná studovat na Umělecké akademii anatomické a perspektivní kreslení. Typickými tématy jsou pro něj scény pracujících sedláků v temném melancholickém tónu. Dva roky poté se stěhuje do Haagu, kde mu jeho bratr Theo platí ateliér. Zde také vznikají jeho první olejomalby pod vedením malíře Mauveho. Rozpory s jeho uměleckým učitelem a rozchod se Sien – modelkou a milenkou, se kterou žil rok vedly k odstěhování Vincenta z Haagu do provincie Drente na severovýchodě Nizozemí. Po čtvrt roce se vrací do Neuen ke svým rodičům, kde namaluje více jak 200 maleb především dělníků, sedláků, tkalců a horníků. V březnu roku 1885 umírá jeho otec Theodorus van Gogh. Na konci roku se pak Vincent stěhuje do Antverp, kde navštěvuje muzea a galerie a také si zde koupí japonské dřevořezy, se kterými si vyzdobí svůj ateliér a jejichž dekorativní barevnost ho později bude fascinovat. V roce 1886 se stěhuje na dva roky do Paříže k bratrovi Theovi. Navštěvuje ateliér Fernanda Cormona, kde se seznámil s Toulouse-Lautreccem a Emilem Bernardem a zde také ztrácí svůj zájem o selské a dělnické témata. Skrze bratra Thea se Vincent seznamuje také s Paulem Gauguinem a Camillem Pissarrem a začíná experimentovat s impresionismem a japonismem. Později se začíná více zajímat o Delacroixovu teorii barev a rozhodne se v roce 1888 odcestovat na jih do Arles, kde je příroda příznivější, světlo jasnější a barvy intenzivnější pro jeho studie. Maluje stromy, pahorky, mosty a rybářské chatky. Cestuje po okolí Arles například do rybářské vesničky Saintes-Maries-de-la-Mer, kde maluje scénérie pláže. Van Gogh také začne malovat v noci při umělém světle – noc je podle něj živější na barvy než den. Vrcholem tohoto nočního malování mu bude *Hvězdná noc* z roku 1889. Malíř se také snažil o vcítění do obyčejných věcí světa, jeho imaginativní síla vycházela z jeho vlastního nitra. Expresivita jeho obrazů spočívá v nanášení barev, které je jeho výrazovým prostředkem. V říjnu roku 1888 přijíždí za Vincentem po dlouhém přemlouvání do Arles Paul Gauguin. Gauguin žije u Vincenta doma a společně spolu pracují a diskutují o umění. Jejich vztah se však po dvou měsících začne zhoršovat a po jedné hádce si van Gogh v záchvatu uřízne kus ucha, který pak zabalí do kapesníku a odnese je jedné prostitutce do místního bordelu. Po tom co jej najde policie je odvezen do nemocnice. Chvilí poté co je po čtrnácti dnech propuštěn z nemocnice se opět vrací na kliniku s příznaky stihomamu. Nepřestává však dál pracovat a maluje nemocniční dvůr a pohledy na město. V roce 1889 je pak dobrovolně přemístěn do blázince v Saint-Rémy. Maluje zde obklopen obilnými poli, vinohrady a olivovníky. Vincent trpěl záchvaty, během kterých u něj docházelo k násilí a děsivým halucinacím. Pouze malováním se dostával z hlubokých depresí. Do jeho zářivé palety se postupně dostávají tlumené odstíny. Ke konci roku 1889 již van Gogh nemůže malovat venku,

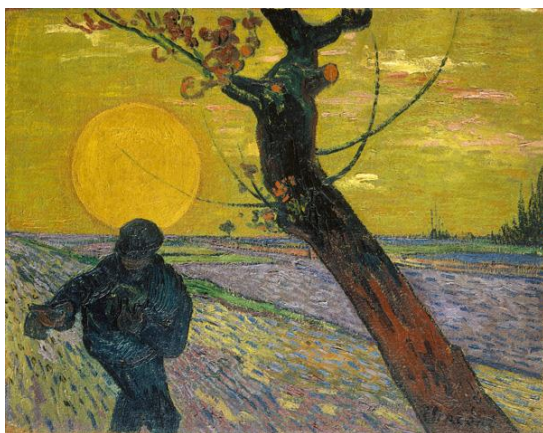
tak pracuje na kopiích svých vlastních obrazů. Po těžkém záchvatu v roce 1890 se rozhodne ústav opustit. Navštíví bratra Thea v Paříži a poté odjede do Auvers-Sur-Oise u Paříže, kde se o něj bude starat lékař dr. Gachet. Zde začne znovu malovat jako posedlý. Objevují se u něj také biblické témata. Vincentův návrat však netrval dlouho, přerušily ho bratrovy potíže a rozchod s dr. Gachetem. 27. července 1890 šel van Gogh na pole, kde se střelil revolverem do prsou a o dva dny později zemřel v náručí vlastního bratra.³

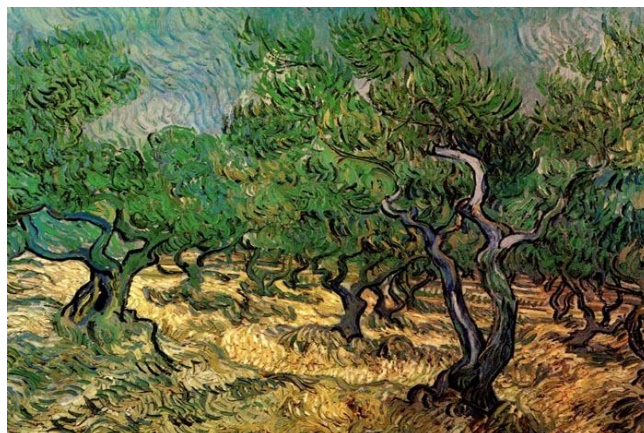
9. Pohled na rovinu v Crau u Arles s Mont Majour v pozadí, olej na plátně, 73 x 92 cm, 1888

10. Rozséváč, olej na plátně, 64 x 80,5 cm, 1888

11. Rozséváč, olej na plátně, 32 x 40 cm, 1888

12. Olivový háj, olej na plátně, 72 x 92 cm, 1889

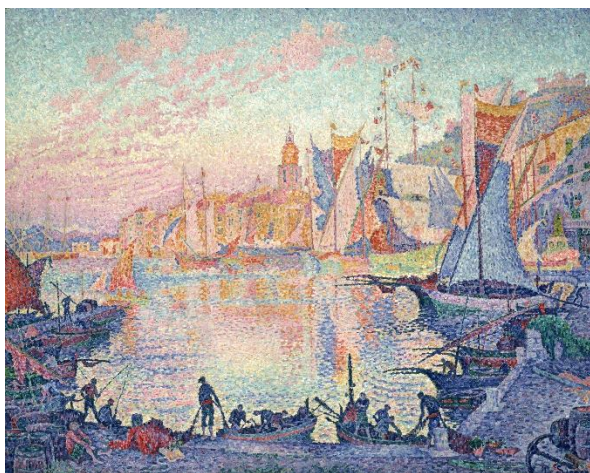
1.2.4 Paul Signac (1863 – 1935)

Francouzský malíř a grafik Paul Signac se narodil 11. listopadu 1863 v Paříži. Kromě toho, že byl vynikajícím malířem a grafikem, se také věnoval výtvarné teorii a byl velkým

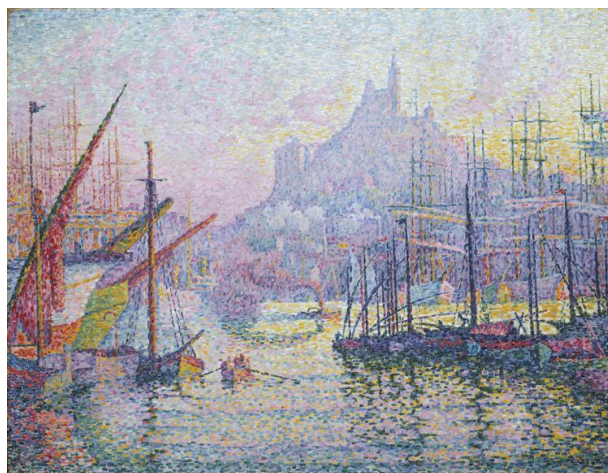
³ WALTHER, F. Ingo. *Vincent van Gogh: 1853 – 1890: Vize a skutečnost*. Praha: Slovart, 2012. 96 s. ISBN 978-80-7391-591-9. s. 7-89.

zastáncem neoimpresionismu. Původně se měl stát architektem. Malířem se rozhodl stát v 17 letech, kdy poznal dílo malíře impresionismu Clauda Moneta (1840 – 1926). Ke kariéře malíře Signacovi dopomohlo především dobré rodinné zázemí a s tím spojená možnost svobodně se rozhodnout o své životní dráze. Z počátku maloval na březích Seiny v Paříži, kde se také setkal s dalšími impresionisty a začal s nimi také vystavovat. V roce 1884 se Signac a další umělci, kteří nemohli volně vystavovat svá díla, rozhodli založit Salon nezávislých (od roku 1908 zde Paul Signac dlouhodobě působil jako předseda). Zásadním zlomem v Signacově tvorbě bylo setkání s Georgesem Seuratem (1859 – 1891) v Salónu nezávislých a jeho technikou malby – divizionismu založené na racionalismu. Georges Seurat ve své teorii vycházel z vědeckých poznatků o spektrálním rozkladu barev a světla a jejich účinku na oko diváka. Po seznámení se se Seuratovou výtvarnou teorií Signac zcela opustil impresionismus a začal se ve své tvorbě věnovat systematickému principu kladení malých teček čistých barev na plátno nazvanou také pointilismus. Tato technika mu umožnila dosáhnout co největší světelnosti, barevnosti a harmonie. Signacovou velkou vášní byly lodě a mořeplavba. Každý rok se plavil po pobřeží Francie a Středomořím a především technikou akvarelu maloval lodní přístavy a přímořskou krajinu, která se stala jeho častým motivem. Během první světové války přestává téměř tvořit a v roce 1934 se vzdává funkce předsedy Salónu nezávislých, aby mohl bojovat proti fašismu v Evropě. Paul Signac umírá 15. srpna 1935 v Paříži.⁴

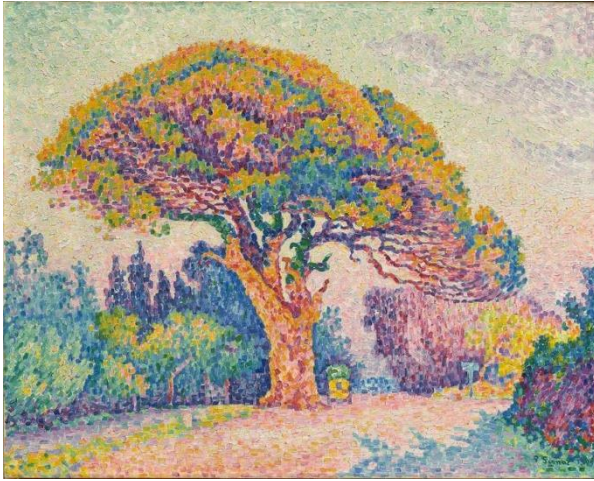

13. Přístav v Saint – Tropez, olej na plátně, 131 x 161, 5 cm, 1901

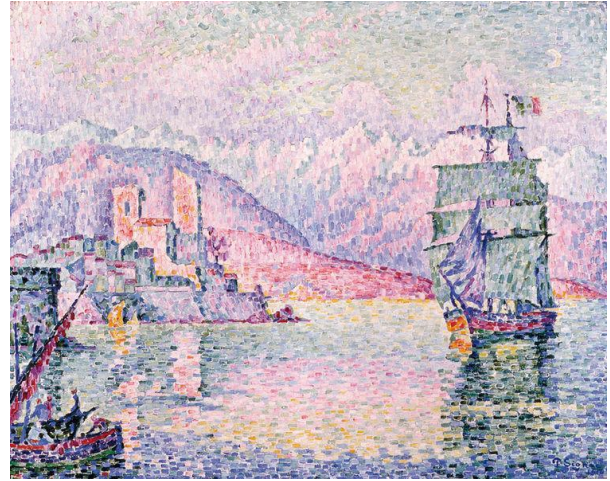

14. Pohled na přístav v Marseille, olej na plátně, 116,2 x 88,9 cm, 1905 – 1906

⁴ NOVOTNÁ, Zuzana. *Paul Signac: Akvarely a tuše*. Praha: Národní galerie v Praze, 2013. 17 s. ISBN 978-80-7035-534-3. s. 1-6.

15. Borovice v Saint – Tropez, olej na plátně, 1909

16. Večer v Antibes, olej na plátně, 73 x 92 cm, 1914

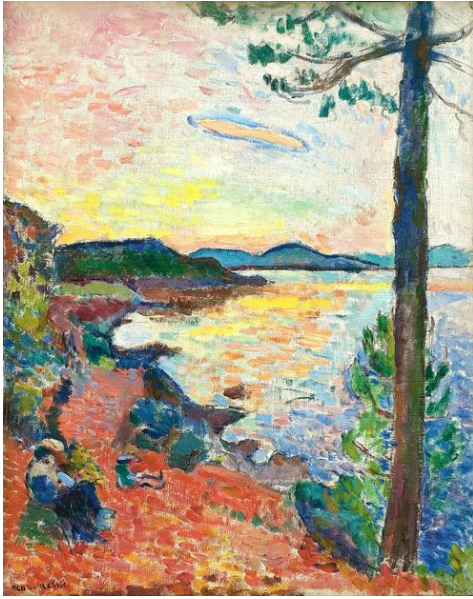
1.2.5 Henri Matisse (1869 – 1954)

Malíř Henri Matisse se narodil v městečku Cateau-Cambrésis na severu Francie 31. prosince roku 1869. Středoškolské studium absolvoval na Gymnáziu v Saint-Quentinu, už v té době měl nadání na kreslení a malování. Po úspěšném složení prvních zkoušek na právnické fakultě pařížské univerzity, kterou navštěvoval pouze rok, se vrátil do Bohainu, kde bydleli jeho rodiče, aby mohl pracovat jako advokátní úředník. Během pobytu u advokáta podstoupí operaci slepého střeva. V době zotavování se ze složité operace dostane Matisse od své matky barvy, díky kterým začne kopírovat malby. Později začne používat akrylové i olejové barvy a své kopie podepisuje anagramem Essitam. Začne navštěvovat večerní kurz kreslení a chodí také malovat a kreslit do muzea. Brzy jej práce v advokátní kanceláři přestane bavit, a tak se rozhodne roku 1891 odjet do Paříže a zapsat se na malířskou školu Akademii Julian. Na škole však není spokojen. Rozhodne se navštěvovat večerní kurzy na Škole dekorativního umění, kde se setká se svým celoživotním přítelem Albertem Marquetem. V roce 1895 profesor Gustave Moreau objeví Matisse, jak kreslí ve dvoře malířské akademie. Jeho práce se mu líbí natolik, že se rozhodne jej přijmout do svého ateliéru na Škole výtvarných umění bez přijímacích zkoušek. Díky studiím u Moreaua se Henri Matisse seznámil s André Derainem, Julesem Flandrinem, Charlesem Camoinem a Georgesem Roualtem. V létě roku 1896 odjede se svým sousedem malířem Emilem Wérym do Bretaně. V Bretani se Matisse setká s malířem Johnem Russelem, který výrazně změní barevnost jeho palety. Na jeho tvorbu mělo také vliv setkání s Camillem Pissarrem nebo dílo Williama Turnera, které měl možnost poznat v Londýně při své svatební cestě v roce 1898. Po krátkém pobytu v Londýně a následně v Paříži odjíždí Matisse na Korsiku, kde jej uchvátí jasná a čistá barevnost zdejší přírody. Po návratu do Paříže

vystřídá několik soukromých malířských škol. V malbě začne používat široké tahy štětce a velice kontrastní barevnost. V roce 1901 se Matisse setkává v Paříži na posmrtné výstavě Vincenta van Gogha s Andrém Derainem, který mu představí Vlamincka. Tito tři malíři mají podobný názor na malbu a později budou stát u zrodu fauvismu. Matisse se ve své tvorbě inspiruje barevnými plochami Paula Gauguina a způsobem modelace barvou a výstavby prostoru Paulem Cézannem. Od roku 1902 začíná hojně vystavovat a v roce 1903 se stává zakládajícím členem Podzimního salónu. V létě roku 1904 navštívil Henri Matisse malíře Paula Signaca v městečku Saint-Tropez na jihu Francie, kde se Matisse opět nachází v proslulém krajině Středozemního moře. Na chvíli jej zde Signac zlákal ke směru založeném na systematickém kladení barevných skvrn, pointilismu. O rok později odjíždí Matisse do malého přístavu Collioure nacházejícím se na jihu Francie spolu s André Derainem. Právě v Collioure se zrodí směr fauvismus. Směr založený na čistých svítících barvách nanášených v plochách, které vytváří linie i prostor. Matisse se stává žádanějším. V roce 1908 zřizuje vlastní akademii, kde chvíli působí jako profesor, vystavuje v New Yorku, Moskvě, Londýně, Stockholmu, Berlíně a v roce 1910 v Praze na 31. výstavě SVU Mánes. V letech 1910 – 1911 Matisse hodně cestuje – Mnichov, Španělsko, Moskva a Maroko. Mezi léty 1913 – 1918 malíře zasahuje vliv kubismu. Během roku 1918 také hodně navštěvuje malíře Augusta Renoira v Cagnes na jihu Francie. Další jeho tvorba je zaměřena na prosté předměty, portréty žen a ženské postavy. V roce 1927 Matisse získává na výstavě v Pittsburgu cenu Carnegie. O tři roky později poznává krajinu jihomořských ostrovů v Oceánii. Kromě malířství se Matisse také věnoval soše, ilustrátorství, návrhům gobelínů, kostýmů a dekorací pro balet. Před hrůzami druhé světové války se Henri Matisse stěhuje v roce 1940 na jih Francie nejprve do Nice, o tři roky později do Vence a v roce 1949 zpět do Nice. Začínají také vznikat lepené obrazy, u kterých Matisse vystřihuje a slepuje různé kompozice s barevných papírů. Malíř se podílel na vnitřní a vnější výzdobě kostela v Assy a také pracoval jako architekt, malíř, sochař a dekoratér na Růžencové kapli dominikánského řádu ve Vence. Henri Matisse umírá 3. listopadu 1954.⁵

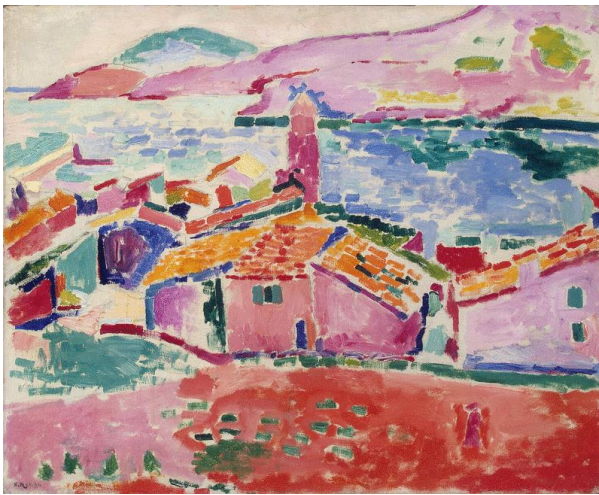
---

⁵ FIALA, Vlastimil. *Henri Matisse*. Praha: Odeon, 1967. 81 s. s. 9-81.

17. V zálivu Saint – Tropez, olej na plátně,
65,1 x 50,5 cm, 1904

18. Výhled na Saint – Tropez, olej na plátně, 1904

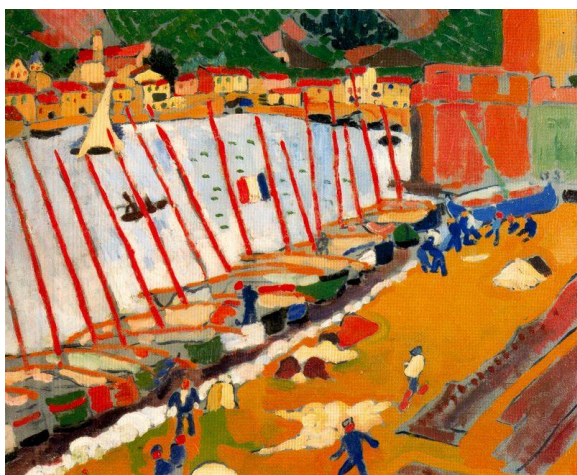
19. Střechy Collioure, olej na plátně, 1905

20. Krajina v Collioure, olej na plátně, 1905

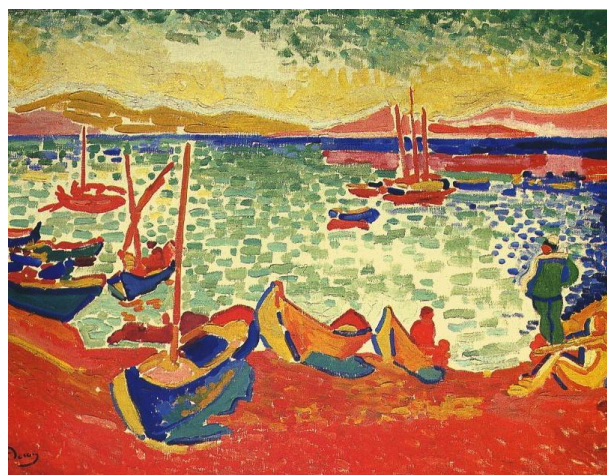
1.2.6 André Derain (1880 – 1954)

Francouzský malíř André Derain se narodil ve Francii v městečku Chatou 17. června roku 1880. Proti snahám rodičů se rozhodne ve svých 15 letech studovat malířství. V roce 1898 odjel do Paříže, kde studoval na Carrierově Akademii do roku 1902. Zde se také setkává s Maurice de Vlaminckem a Henrim Matissem. Malíř studuje především Vincenta van Gogha, jehož díla měl možnost vidět na jeho posmrtné výstavě v roce 1901 v Paříži, a teorii Paula Signaca a dochází k čisté barvě. V roce 1905 maluje s Matissem v přístavu Collioure na jihu Francie. Spolu s Henrim Matissem, Maurice Vlaminckem a umělci jako Henri Manguin, Jean

Puy, Albert Marquet, Kees van Dongen, Charles Camoin a Louis Valtat vystavuje na Podzimním salónu v roce 1905. Umělci, které spojuje užití čistých barev na plátně, označil kritik Louis Vauxcelles jako Les Fauves – šelmy. Odtud také vzniklo pojmenování fauvismus, kterému se Derain věnuje do roku 1907. Po krátkém zaujetí fauvismem se Derain seznamuje s Pabem Picassem a je zaujat kubismem a dílem Paula Cézanna, který se projevív v jeho tvorbě. Maluje také v jižní Francii v Cagnes v roce 1910 nebo Martigues 1912. U obrazech z roku 1912 již Derain usiluje o zjednodušení linií i tvarů. Dochází k čisté, prosté a co nejjednodušší formě. Kromě malby se také věnuje ilustraci knih – dřevoryty pro *Zahnívajícího čaroděje* (1909) od Apollinaira nebo pro *Burleskní a mystická díla bratra Matorela, zemřelého v klášteře* (1912) od Maxe Jacoba. První světová válka Deraina zastihne při návštěvě Montfavet u Avignonu, kde je společně s Picassem a Braquem. Uchvácen vojenskými stroji tvořil tam, kde se bojovalo. Ke konci války se začne věnovat také návrhům scén a kostýmů pro balet a operu. Derainova tvorba i po válce vychází ze studia starých mistrů. Kromě portrétů a zátiší se u něj objevují krajiny a pohledy do měst, které vznikají na cestách po Itálii a francouzském venkově. Motivy jeho obrazů jsou stromy, olivovníky, borovice, mořské pobřeží, lodě i architektura. Postupně začíná malíř žít čím dál víc uzavřeně a i jeho výstavy se omezí pouze na velká evropská města. V roce 1935 dokonce opustí Paříž a přestěhuje se do Chambourcy západně od Paříže. Derain již skoro nevystavuje a žije v ústraní. Umírá 8. září 1954, kdy je nalezeno jeho tělo u cesty v Chambourcy po automobilové nehodě.⁶

21. Collioure, olej, 60 x 73 cm, 1905

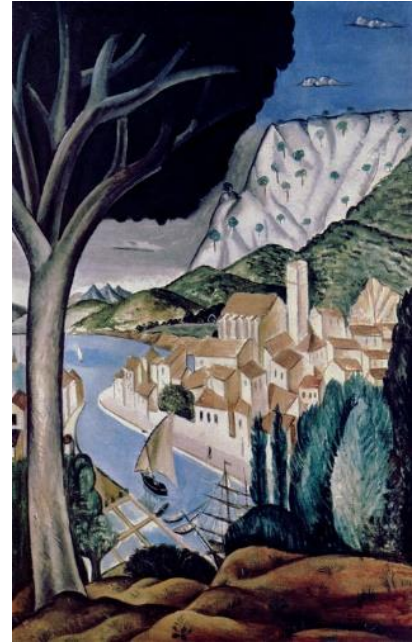

22. Čluny v přístavu v Collioure, olej, 72 x 92 cm, 1905

⁶ FIALA, Vlastimil. *André Derain*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury a umění, 1962. 58 s. s. 10-47.

23. Stromy v Cagnes, olej, 1910

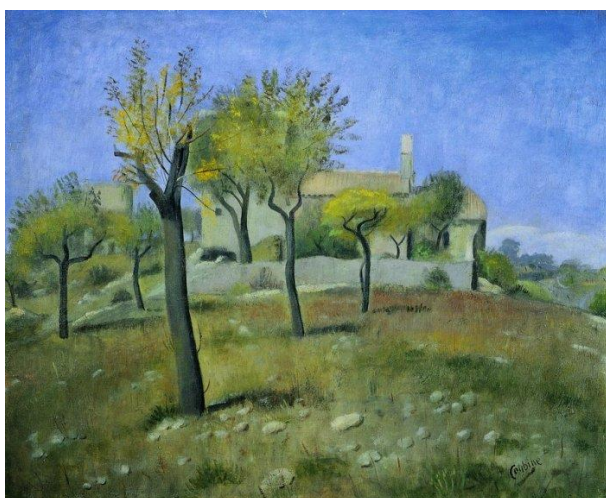

24. Přístav v Martigues, olej, 140 x 89 cm, 1912

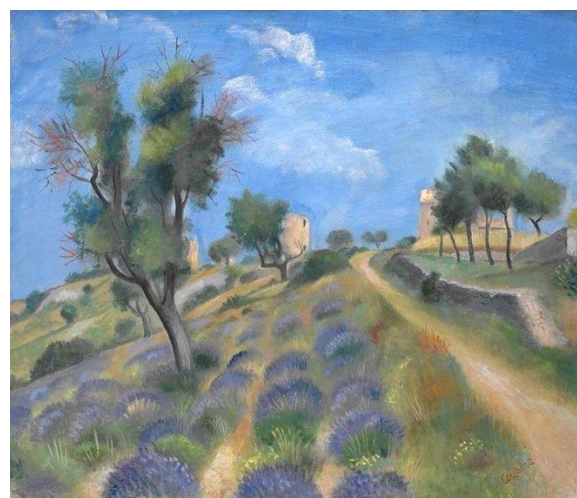
1.2.7 Otakar Kubín (1883 – 1969)

Malíř Otakar Kubín se narodil v rodině učitelů v Boskovicích 22. října 1883. Původně se také s Kubína měl stát učitel, čemuž se vyhnul díky rodinnému příteli, řediteli sochařské školy v Hořicích, kterou Kubín studoval v letech 1898 – 1900. I když se Kubín v pozdějších letech bude věnovat i soše, tak v jeho mladých letech jej více zajímala malba. V roce 1900 je přijat na Akademii výtvarných umění v Praze, kde se dostane do ateliéru Václava Myslbeka. Po roce však přechází do ateliéru Václava Brožíka, aby mohl studovat malířství. Mezi jeho učitelé malby patří také Vojtěch Hynais, Hanuš Schwaiger a Franz Thiele. Během studií často cestuje, aby mohl studovat zahraniční umění. Cestuje například také do Antverp, kde chvíli navštěvuje Rubensovu malířskou akademii. Po ukončení studia vysoké školy v roce 1905 navštíví Paříž a seznamuje se s impresionismem a postimpresionismem. V roce 1907 se stává členem skupiny Osma a snaží se o moderní a odvážné umění v Čechách. Po roce 1911 ovlivní Kubínovy práce směr kubismus a dochází tak u něj ke zjednodušení tvarů. Během roku 1912 se Kubín ožení a s manželkou se přestěhuje natrvalo do Paříže. Ve Francii se malíři moc nedaří a vystavuje spíše v Německu. Během první světové války pracuje v Národní knihovně v Paříži, kde studuje staré mistry, geometrii nebo řeckou filozofii. Po tom co se mu v roce 1918 narodí syn a o pár měsíců později i zemře, rozhodne se přestěhovat s manželkou, která umírá v roce 1920 do městečka Apt v Provence. Kubín je zcela okouzlen místní krajinou, která se stane

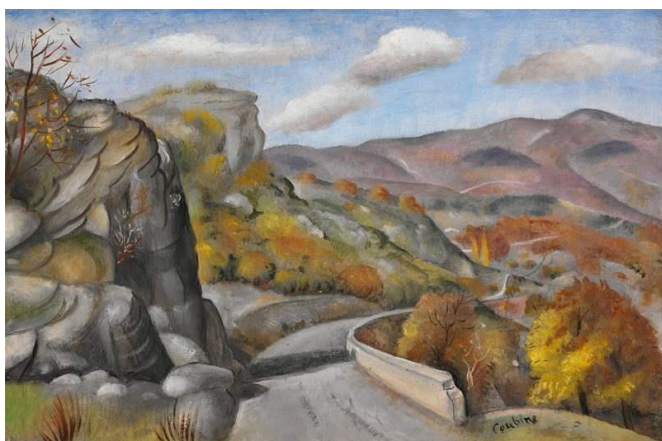
častým námětem jeho prací. Maluje osamělé stromy, levandulová pole, dělníky při práci a domky v krajině s vysokým nebem. V Apt se se také podruhé ožení a s manželkou se později odstěhuje do malebné městečka Simiane nedaleko Apt. Během dvacátých let Kubínova tvorba vychází z neoklasicismu. Kromě malby se věnuje také kresbě a grafice a vystavuje v Paříži, Belgii, Anglii, Německu, Praze nebo Tokiu. V roce 1925, kdy se stěhuje do Simiane přijímá také francouzské občanství a jméno si změní na Othon Coubine. V padesátých letech se vrátí do Československa na celých 13 let. Cestuje mezi Prahou a svým rodným městem a maluje zdejší krajinu. V roce 1964 se malíř vrací zpět do Provence a o pět let později umírá 17. října v Marseille.⁷

25. Simiane, olej na plátně, 49,5 x 61 cm, 1935

26. Provensálská krajina, olej na plátně, kolem roku 1936

27. Cesta do Simiane, olej na plátně, 30. léta

28. Krajina, olej na plátně, 57 x 73 cm, 1936

⁷ ŠÁLKOVÁ, Jana. *Otakar Kubín – Coubine: od kubismu k novému klasicismu*. Litoměřice: Severočeská galerie výtvarného umění, 2006. 95 s. ISBN 80-85090-66-X. s. 5-85.

1.2.8 Marc Chagall (1887 – 1985)

Chagall se narodil v židovské rodině ve městě Vitebsk v Bělorusku 7. července 1887. Aby mohl studovat v městské škole, musela jeho matka podplatit učitele, a tak se Chagall začal učit rusky, hrál na housle, zpíval a začínal také kreslit. Chodil také do malířské školy, ale aby dostal solidní umělecké vzdělání, musel se přestěhovat do hlavního města St. Petěrburgu. Typickými tématy jeho obrazů z dob studia a motivy, kterými se bude věnovat celý život, jsou venkovské a selské výjevy. Častým motivem jeho prací a múzou mu také byla dcera klenotníka Bella Rosenfeldová, se kterou se oženil v roce 1915. V roce 1910 se rozhodne hledat další podněty pro svou tvorbu v Paříži, kde si zřídí ateliér na Montmartru. Chodí po galeriích a studuje především staré mistry, ale také van Gogha, Matisse nebo Gauguina. V raném období jeho tvorby je patrný vliv kubismu, především skrze malíře Roberta Delaunaye. Na konci roku 1911 se Chagall přestěhoval z Montmartru do ateliéru v La Ruche, kde měl více prostoru pro tvorbu, a tak se i jeho obrazy stávají větší. V roce 1914 odjíždí do Ruska, aby mohl být přítomen na svatbě vlastní sestry. Vypuknutím první světové války se však uzavřely hranice států a místo původních tří měsíců musel Chagall v Rusku strávit osm let. Po svatbě s Bellou a následném narození dcery Idy se v jeho obrazech objevuje láska, štěstí a okouzlení. Během války se však nevyhne vojenské povinnosti. Naštěstí pro něj nemusí na frontu, vojenskou službu si odpracuje v kanceláři plněním vojenských úkolů a razítkováním papírů. Po konci první světové války získává Chagall pozici komisaře pro výtvarné umění v rodném městě Vitebsk. Otevřel zde galerie, organizoval výstavy a obnovil výuku na místní umělecké akademii, kde působil jako ředitel a učil zde například El Lisickij nebo Kazimir Malevič. Z důvodu nesouhlasu s Malevičovým suprematistickým pojetím akademie, které školu ovládlo se Chagall v roce 1920 vzdal funkce ředitele akademie a odjel do Moskvy. V novém hlavním městě Chagallova rodina žije v chudobě. Malíř zde pracuje jako výtvarník pro židovské divadlo, za práci však není dobře placen a jako politicky nepoužitelný umělec v Sovětském svazu odjíždí v roce 1922 do Berlína a o rok později se vrací opět do Paříže. Od kubismu přechází malíř osvobozením témat a snovým pojetím obrazů k surrealismu, nikdy se však se surrealisty nechce ztotožňovat. Od roku 1924 se Chagall dostává více do povědomí širšího publika svou retrospektivní výstavou v Paříži a o dva roky později výstavou v New Yorku. Začínají se u něj objevovat nové náměty s cirkusového prostředí. Chagall se stává movitějším. S rodinou se stěhuje do vily a často navštěvuje jih Francie. Bezstarostnost života díky finančnímu zabezpečení se projevuje i v jeho dílech. Optimistická nálada v jeho malbách však nevydržela dlouho. Po navštívení Palestiny v roce 1931 a Polska 1935 se v jeho dílech projevil strach a obavy hrozící židovskému lidu

v Evropě. Před hrůzami druhé světové války a strachem před koncentračními tábory se Chagall se svou rodinou stěhuje do Gordes na jihu Francie a o rok později odjíždí do New Yorku, aby byl od války ještě dál. V Americe se věnuje tématům války, ukřižování a Belliniho smrti (1944). Po skončení války v Evropě se Chagall opět vrací do Francie, kde se věnuje novým tématům z řecké mytologie, křesťanství i všedního života. V roce 1950 se přestěhuje na jih Francie do Saint-Jean-Cap-Ferrat, kde se také ožení s ruskou Valentinou Brodskou, kterou nazývá Vava. V této době má na jeho tvorbu vliv abstraktní a expresivní americké malířství. V roce 1967 se přestěhuje do Saint-Paul-de-Vence a právě Azurové pobřeží se mu stane vhodným prostředím pro jeho tvorbu, proto zde již zůstává až do své smrti. V posledních letech života se také věnoval mozaikám, gobelínům, nástěnné malbě nebo vitrážím. Na jihu Francie například vznikly práce jako mozaiky pro univerzitu a Chagallovo muzeum v Nice. Marc Chagall umírá 28. března 1985 v Sait-Paul-de-Vence.⁸

29. Le Quai de Bercy, olej na plátně, 65 x 95 cm, 1953

30. Koncert, olej na plátně, 140 x 239,5 cm, 1957

⁸ WALTHER, F. Ingo a METZGER, Rainer. *Marc Chagall: 1887-1985: Malířství jako poezie*. Praha: Slovart, 2007. 95 s. ISBN 978-80-7209-990-0. s. 7-95.

31. Portrét Vavy Chagallové, olej na plátně, 92 x 65 cm, 1966

32. Orfeův Mýtus, olej na plátně, 97 x 146 cm, 1977

1.2.9 Rudolf Kundera (1911 – 2005)

Český umělec Rudolf Kundera se narodil v Brně-Tuřanech v roce 1911. Po studiu Střední školy uměleckých řemesel v Brně vystuduje na Akademii výtvarných umění v Praze v ateliéru profesora Franze Thiela. Absolvuje také studijní cesty do Itálie, Německa nebo Pobaltí. Během studia spolupracuje s Alfonsem Muchou. Kundera po ukončení studia hodně cestuje po Evropě. V roce 1939 odjede do Paříže, kde se přátelí s Jiřím Muchou, Bohuslavem Martinů, Rudolfem Firkušným, Rafaelem Kubelíkem nebo Vítězslavou Kaprálovou. Při pobytu v Paříži jej zastihne 2. světová válka, a tak se z českého umělce stane emigrant. V roce 1940 se odstěhuje na jih Francie, kde jej uchvátí město Marseille a především Cassis, kde nalezne nový domov. Po konci 2. světové války se Kundera vrací do Čech, kde uspořádá výstavy v Praze, Brně, Ostravě a Zlíně. Poté co zjistí, že jej v jeho vlasti již nečeká nic dobrého, vrací se v roce 1948 zpět do Francie. Po návratu vystavuje například v Paříži, Marseille, Avignonu, Aix-en-Provence, La Ciotat, Cassis, Bordeaux, Montélimaru, Monte-Carlu, ale také ve Philadelphii, Los Angeles nebo New Jersey. Podniká cesty do Španělska, Itálie a Holandska. Kreslíř a malíř se věnuje tvorbě portrétů, převážně herců, literátů nebo hudebníků, malbě pohledů na přístav v Marseille nebo Cassis, pohledy do krajiny a zahrad s okna ateliéru, maluje ulice a domy obklopené středomořskou přírodou a světlem. Po množství krajin následuje zájem o zátiší. Zátiší s ovocem,

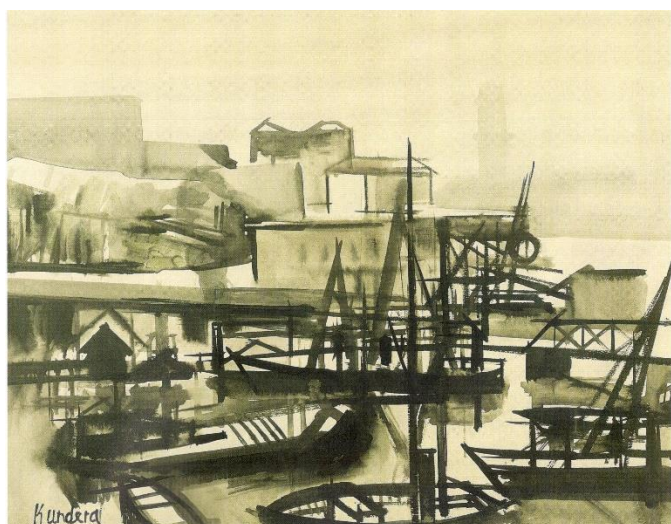
rybami, sklenicemi a láhvemi.⁹ Malíř Rudolf Kundera zemřel 9. ledna roku 2005 ve městě Cassis na jihu Francie.¹⁰

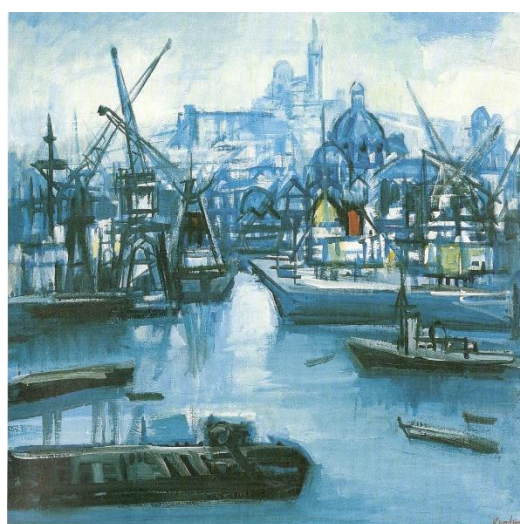
33. Přístav v Marseille, olej

34. Zahrada v Cannes, pastel

35. Loděnice – Marseille, akvarel

36. Joliette a katedrála, olej, 1988

⁹ TLACHOVÁ, Kateřina. *Rudolf Kundera - Čech z Marseille*. Katalog k výstavě pořádané v rámci festivalu Bonjour Brno v Dietrichsteinském paláci Moravského zemského muzea v Brně ve dnech 29. února – 7. dubna 1996. Brno: Moravské zemské muzeum, 1996. ISBN 80-7028-085-9.

¹⁰ Informační systém abART. *Isabart*. [online]. [Cit. 10. 6. 2016]. Dostupné z: <http://abart-full.artarchiv.cz/osoby.php?Fvazba=heslo&IDosoby=18853>

1 PRAKTICKÁ ČÁST

V praktické části diplomové práce jsem zpracovávala téma *Nový pohled* technikou malby olejovými barvami na lněné plátno. Vzniklý cyklus je inspirován krajinou jižní Francie a skládá se ze tří obrazů o velikosti 90 x 120 cm.

V této kapitole se budu nejprve zabývat postupem práce praktické části mé diplomové práce, zvolenou technikou, možnostmi následné instalace maleb, východisky a kontexty malby a na závěr rozborem jednotlivých obrazů cyklu.

1.2 Popis použité techniky, technologie

2.1.1 Postup práce

Pro zvolenou techniku malby olejovými barvami jsem si nejprve připravila vhodnou podložku pro práci, což pro mě bylo lněné plátno.

Pro natažení malířského plátna jsem si nejprve sehnala potřebný materiál, tedy lněné plátno, dřevěné blindrámy o velikosti 90 x 120 cm se středními příčkami (je důležité mít dobře proschnuté dřevěné lišty, aby nedošlo k pokroucení nebo prohnutí rámu), nastřelovací pistoli, náhradní sponky do nastřelovací pistole, kladivo, nůžky a metr. Na začátku jsem spojila jednotlivé části dřevěných blindrámu do sebe nejprve lehce kývavými pohyby, poté jsem použila kladivo, aby jednotlivé části zapadly dobře do sebe. U takto složeného rámu jsem si pomocí metru změřila jednotlivé úhlopříčky, které musí být vždy stejně dlouhé, proto aby byly všechny strany rámu do pravého úhlu a nevzniklo nám tak zkosené nebo zkroucené malířské plátno. Jakmile jsem měla dobře složené blindrámy, položila jsem si na zem lněné plátno a na něj položila napínací rám. Plátno pro obrazy jsem si naměřila tak, aby na každé straně bylo navíc od okraje vždy 5 cm plátna (po zahnutí přes blindrám musí být plátno lehce přes polovinu lišty z toho důvodu, aby se mi pak dobře napínalo), to znamená, že na obraz o velikosti 90 x 120 cm jsem si naměřila plátno velikosti 100 x 130 cm. Naměřené plátno jsem ustříhla nůžkami a pro jistotu ještě přežehlila, protože mé plátno bylo značně pokrčené, většinou se však plátno narovná při šepsování. Připravené plátno jsem si opět položila na zem a na něj jsem přiložila napínací rám zaoblenou hranou dolů, díky čemuž se plátno nedotýká lišty a nedojde k protlačení nebo protržení plátna ostrou hranou rámu. Při napínání plátna jsem si nejprve našla střed na každé ze čtyř stran rámu. Jelikož je formát mých obrazů obdélník, přetáhnu si plátno lehce přes

okraj lišty nejprve ve středu jedné z delších stran rámu a připevním ho pomocí nastřelovací pistole dvěma sponkami. Stejný postup provedu i na opačné straně a poté i na kratších stranách rámu. Tímto stylem jsem pak dál napínala plátno až k rohům, které se musí nejprve úhledně složit a po té připevnit nastřelovací pistolí. Takto napnuté lněné plátno je připraveno k naklížení.

K naklížení plátna jsem si koupila kostní klih, který jsem nechala nabobtnat ve studené vodě v poměru 60g klihu / 1 litr vody. Po minimálně dvou hodinách nabobtnání klih zahřeji na zhruba 60 °C (klih nikdy nevaříme). Připravenou klihovou vodu nanáším na plátno širokým štětcem. Po zaschnutí a přebroušení plátna smirkovým papírem nanesu druhou vrstvu klihu. Klih mi pěkně uzavře mezery v plátně a zabrání tak vsakování podkladového nátěru do plátna.

Po naklížení plátna následuje jeho našepsování. Šeps je bílý nátěr, který zabraňuje prosakování pojidla z barev do plátna a dodává podložce požadovaný odstín.¹¹ Já jsem si připravila křídový šeps z 1obj. dílu klihové vody, 1 obj. dílu plavené křídly, 1 obj. dílu malířské běloby a trochou lněného oleje. Všechny tyto ingredience jsem promíchala a pomocí širokého štětce natřela plátno ve dvou vrstvách. Po zaschnutí každé vrstvy jsem plátno přebrousila smirkovým papírem. Našepsované plátno je připraveno k samotné malbě, pro kterou jsem zvolila olejové barvy ředěné terpentýnovým olejem.

Tento postup práce jsem opakovala i u zbylých dvou pláten.

2.1.2 Technika

Jak už jsem zmínila v úvodu kapitoly o praktické části mé diplomové práce, pro cyklus obrazů na téma *Nový pohled* jsem zvolila techniku malby olejovými barvami na lněné plátno. Tato technika malby je pro mne celkem nová, věnuji se jí teprve necelý rok. Dříve jsem hodně využívala techniku malby akrylovými barvami na plátno, z důvodu zvoleného tématu a novému přístupu k technice malby ozvláštněné o techniku proškrabávání jsem se však rozhodla začít malovat právě olejovými barvami. Díky jasnosti olejových barev vynikne na mých obrazech teplem slunce prozářená provensálská krajina. Hlavním důvodem zvolení této techniky pro mou práci byla také možnost škrábání do pomalu schnoucích vrstev barvy, což by se mi u rychle schnoucích akrylových barev nikdy nepodařilo.

---

¹¹ KUDĚLA, Jiří. *Úvod do technologie malby – Klasické techniky a postupy – 1. díl*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2014. 60 s. s. 22.

Při práci na cyklu tří obrazů jsem pracovala spontánně bez předešlých nákresů. Malby vznikaly na základě fotografií, které jsem pořídila na cestě po Azurovém pobřeží se svými přáteli v roce 2014. Pro samotnou malbu jsem zvolila plošnější způsob práce, aby mohly lépe vyniknout kresebné detaily obrazů. Při práci využívám spíše širší štětce. Nejprve si namíchám odstín podkladové barvy, kterou natru celé plátno – tato barva bude nakonec odkryta při škrábání do vrchní vrstvy malby. Následují další vrstvy barvy, které již znázorňují zobrazovanou krajinu. Čím více vrstev barvy použiji, tím lépe se do obrazů škrábe, protože se například nestane, že bych se proškrábala až na bílou šepsovou vrstvu. Jakmile je obraz namalován olejovými barvami v konečné podobě, můžu začít s proškrabáváním. Do vrchní vrstvy maleb škrábu většinou nožem nebo šídlem. Jelikož olejové barvy usychají dosti pomalu, nemusím s prací nijak spěchat. Nožem lze do barev škrábat velice lehce jako do másla. Škrábáním dosahuji velice jemného znázornění detailů krajiny jižní Francie.

2.1.3 Možnosti instalace

Sérii obrazů na téma *Nový pohled* bych vystavovala buď samostatně, nebo spolu s dalšími obrazy, které vznikly na motivy mé cesty po Azurovém pobřeží a Provence v technice olejových barev doplněné technikou proškrabávání. Pro výstavu navrhuji nejlépe výstavní prostory s bílými stěnami a čistou podlahou, kde skvěle vynikne barevnost obrazu a jemnost provedení jejich detailů.

2.2 Východiska a kontexty malby

Při objevování nových možností malby pro svou diplomovou práci jsem našla inspiraci v díle českých malířů Josefa Bolfa a Jana Merty. Jan Merta mě zaujal svými obrazy malovanými čistými barevnými plochami a u Josefa Bolfa jsem se nechala inspirovat jeho obrazy tvořenými technikou škrábání do tuší pokrytých vrstev malby.

2.2.1 Jan Merta

Jan Merta se narodil 4. prosince 1952 v Šumperku. V letech 1968 až 1972 studoval na Střední odborné škole výtvarné v Praze. Po studiích střední školy téměř deset let střídal různá neumělecká zaměstnání, než se v roce 1981 dostal na Akademii výtvarných umění v Praze, kde studoval do roku 1987. Typické pro Mertovy obrazy jsou konkrétní věci jako schránky, těla,

roušky, nákupní tašky, klobouky, rukavice, návleky, límce – prázdné předměty, působící jako schránky, které do sebe mohou něco obsáhnout. Schránky, jejichž podstatou je jejich vnitřní prostor, který se malíř snaží zobrazit pomocí média malby nebo kresby na rozmanité velikosti formátů. U menších formátů a kreseb využívá také netradičních materiálů jako je káva, čaj nebo víno – pomíjivé materiály působící svou lehkostí.¹² Autor často využívá při své tvorbě zjednodušení předmětů do základních tvarů. Důležitá je pro něj barva a plocha, která zdůrazňuje vizuální podobu věcí. Na některých dílech se objevuje i figura samotná nebo její část.¹³

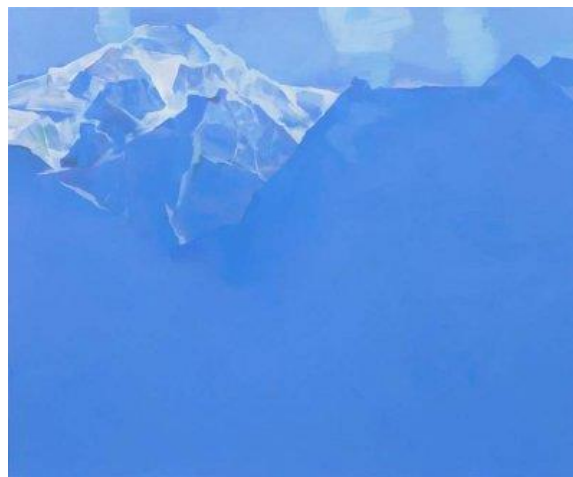
37. Červený slum, olej na plátně, 195 x 361 cm, 2002 - 2006

38. Oblak, akryl na plátně, 300 x 380 cm, 2006 – 2007

39. Duch skládky, akryl na plátně, 300 x 380 cm, 2008 – 2011

40. Hory, akryl na plátně, 230 x 280 cm, 2010

¹² ŠEVČÍKOVÁ, Jana a ŠEVČÍK, Jiří. *Jan Merta: obrazy*. Katalog k výstavě pořádané Nadací „Lidé výtvarnému umění – výtvarné umění lidem“ ve Výstavní síni E. Filly v Ústí nad Labem ve dnech 6. 2. – 24. 2. 1996. Ústí nad Labem: Nadace „Lidé výtvarnému umění – výtvarné umění lidem“, 1996. ISBN 80-85097-12-5.

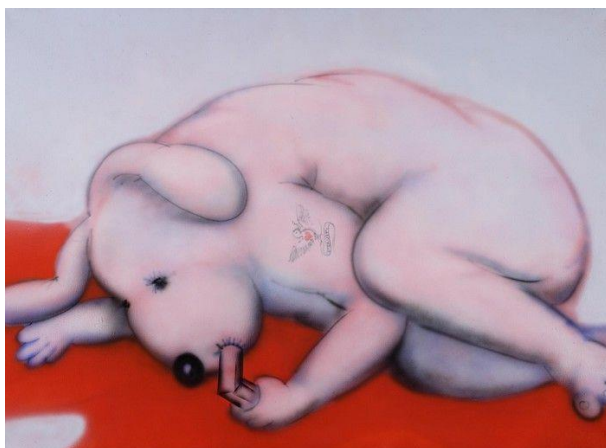
¹³ Centrum pro současné umění Praha. *Artist*. [online]. [Cit. 9. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.artist.cz/jan-merta-326/>

2.2.2 Josef Bolf

Velice úspěšný český malíř Josef Bolf se narodil v Praze v roce 1971. Malbu vystudoval v Praze na Akademii výtvarných umění v letech 1990 až 1998 postupně v ateliéru Jiřího Načeradského, Vladimíra Kokolii a Vladimíra Skrepla. Absolvoval také studijní pobyty ve Stockholmu, Stuttgartu, Mnichově nebo New Yorku. Zabývá se především narativní, figurální malbou. Inspiraci ke svým obrazům hledá ve vlastních prožitcích, v hudbě, filmu, literatuře, hororu, komiksu a populární kultuře. Obsahem jeho tvorby bývají katastrofy, okamžiky zoufalství, hrůzné situace, výjevy lidského osamocení, kýč, komiks, smrt, úpadek, úzkost, destrukce, vlastní traumata, vlastní zkušenost a zkušenost své generace. Bolf kreslil už od dětství převážně zvířátka. Během studií na vysoké škole vznikla řada koláží a asambláží, u kterých se snaží dojít k propojení kresby a malby tím, že kreslí na malbu. V roce 1998 vzniká série nazvaná Nevkusné mutace, kde se střetává několik výtvarných technik jako malba pomocí šablon, malba airbrushem a abstraktní pozadí v konfrontaci s komiksovými figurkami a to vše v sytých a jasných barvách. O rok později využívá jako netradiční podklad pro svou malbu igelitové ubrusy. Ubrusy nejprve pokryje malbou akrylem a na malbu nanáší kresbou různé nápisy a obrázky formou automatismu. Důležitým prvkem v Bolfově tvorbě je komiks, kterým se nejen inspiroval, ale sám vydal komiksy: *Chtěl bych sbírat kousky tvého srdce, až ti jednou pro někoho pukne* v roce 2000 a v roce 2003 komiks *Incredible story*. Již ve zmíněných komiksech se objevují postavy podivných bytostí na pomezí dětských hraček, zvířat a lidí. Kresbě portrétů zmutovaných zvířátek s velkými hlavami a vykulenýma očima vyjadřujícími smutek, odcizení, osamocení, věnuje Bolf celou sérii a dále se objevují také v jeho malbách. V roce 2004 se malíř věnuje abstraktnější podobě svých prací. Obrazy jsou tvořeny pomocí nalepovací fólie, kterou umělec vystřihuje, nalepuje na podložku a dále na ní maluje nebo kreslí. Vznikají útvary připomínající mraky, jelita, střeva nebo zvířátka z nafukovacích balónků. Nalepovací fólii také využil u série přemrštěně horizontálních obrazů tvořených nápisy temných písni hrajících v rádiu. Po období věnovanému abstrakci se malíř vrací zpět k figurální malbě. Obrazy jsou rozměrnější a začíná převládat růžová barva. Bolf využívá techniku stříkání airbrushem, pomocí které zobrazuje zmutované bytosti – dívky s lebkami místo hlav, toužící po smrti. Od roku 2005 jsou jeho obrazy ještě větší, více propracované, temnější a kompozičně složitější. Vzniká například instalace pro finále Ceny Jindřicha Chaloupeckého nazvaná *Každý koho miluješ jednou zemře* skládající se z dvaceti kreseb, čtyř velkoformátových obrazů, vycpané figury zmutovaného zvířátka a bambulí, které autor vlastnoručně vyrobil. Malby zmutovaných zvířátek, stíhající temný osud, před kterým není úniku, jsou malovány klasickou

malbou štětcem, airbrushem a využitím šablon. Na obrazech převládá růžová barva s černými stíny, vypadající jakoby byly celé scény odehrávající se na malbách poprášeny sazemi. V roce 2006 se Josef Bolf začíná věnovat technice na pomezí malby a kresby, kdy u jeho obrazů dochází nejprve k natření spodní vrstvy růžovou barvou a poté následuje vrstva černé tuše, do které po zaschnutí vyškrabává nožem motivy zobrazující generační frustraci a téma bouraček. Současně s vyrývanými obrazy se malíř stále věnuje klasické malbě zobrazující podobné prostředí jako na škrábaných pracích, ve kterých se nacházejí postavy chlapce a dívky ve školních uniformách, zranění ocitají se v podivných situacích. Na jeho obrazech se také objevují temné interiéry budov panelákových sídlišť, které si autor sám fotí a poté je přenáší do svých maleb. V roce 2008 vytvoří krátký loutkový film s názvem *Obývací pokoj*. Postava chlapce a dívky se ocitne v tíživé situaci, když se jim na stole objeví uříznutá hlava zvířete. Nikdo neví, jak se tam dostala, ale děti se snaží za každou cenu hlavy zbavit, ať už jsou viníky nebo ne. Film navazuje na Bolfovu předchozí tvorbu, pozadí scény *Obývacího pokoje* tvoří vyrývané obrazy. Téma dívky a chlapce se například objevuje znovu v sérii *Prasklé potrubí* odehrávající se v panelákových sklepeních, kde dochází k nějaké havárii a z potrubí začíná proudit voda. Svědky této havárie jsou děti, které však nesledují vodu tekoucí z potrubí, ale sledují svá zápěstí, ze kterých jim proudem teče krev. Na tuto sérii malíř navázal vytvořením několika keramických figurek chlapce a dívky ve školních uniformách, které stejně jako děti na obrazech sledují svá zápěstí, ze kterých jim proudem teče krev. Josef Bolf se ve své současné tvorbě často opakuje a navrácí se k dřívějším tématům.¹⁴

41. Inhalátor, akryl na plátně, 150 x 200 cm, 2004

42. Hořící auto, akryl a tuš na plátně, 74 x 99 cm, 2007

¹⁴ POSPISZYL, Tomáš. *Josef Bolf*. Praha: Divus, 2009. 119 s. ISBN 978-80-86450-44-5. s. 2-117.

43. Autobus, olej, vosk a tuš na plátně, 108 x 165 cm
2007

44. Most, olej, vosk a tuš na plátně, 70 x 110 cm,
2008

2.3 Vlastní práce

V této kapitole praktické části mé diplomové práce provedu popis série maleb vzniklých na téma *Nový pohled*, kterou tvoří tři horizontálně pojaté krajinomalby. Obrazy jsem seřadila za sebou tak, jak postupně vznikaly. Názvy jednotlivých maleb jsem odvodila od míst, které na obrazech zobrazuji.

2.3.1 Pohled na Saint – Tropez

45. Pohled na Saint – Tropez, olej na plátně, 90 x 120 cm, 2016

Název: Pohled na Saint - Tropez

Rok: 2016

Technika: Olej

Námět: Krajina

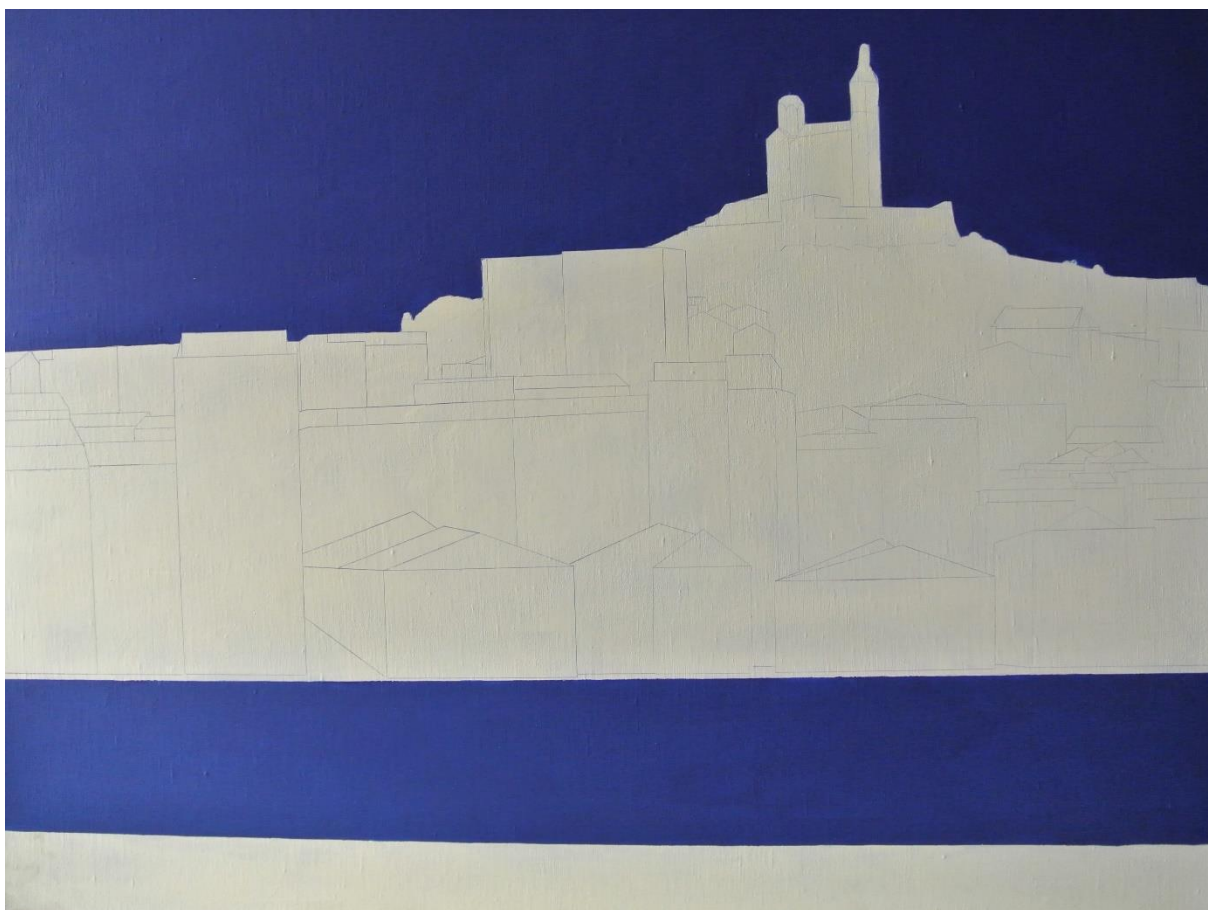
Rozměry: 90 x 120 cm

Podložka: Plátno

První obraz ze série nazvané *Nový pohled* zobrazuje městečko Saint – Tropez. Při malbě obrazu jsem vycházela z fotografie, kterou jsem pořídila při návštěvě města v roce 2014. Fotografie zachycuje pohled na malebné městečko Saint – Tropez z kopce, na kterém se nachází stará citadela, odkud je krásný výhled na celou zátoku Golfe de Saint – Tropez. Na obraze zachycuji pohled na střed města s dominantním kostelem nacházejícím se uprostřed. Malba je stejně jako celá série pláten laděná do tří odstínů barev pojatých ve velkých čistých plochách.

Podklad, do kterého jsem se proškrabávala tvoří azurově modrý odstín barvy. Architekturu a další části města tvoří jemný odstín růžové barvy a oblohu a azurové moře sjednocuje tmavší modrofialový odstín barvy, který se objevuje stejný na všech třech obrazech a sjednocuje tak celou sérii. Město jsem oddělila od okolí jedním odstínem barvy proto, aby lépe vynikla jemná linka vytvářející prostor obrazu, a také proto, že pro jižní Francii jsou typické vesničky na kopcích, které jsou laděny vždy do jednoho odstínu barvy – světlé žluté, růžové, šedé, atd. Malba má rozměry 90 x 120 cm a je malována olejovými barvami klasickou technikou malby štětcem, do kterých vyškrabávám jemnou linku pomocí nože a pravítka. Obraz je rozdělen horizontálně na dvě části. Ve spodní růžové části je jemnou vyrývanou linkou zobrazeno město Saint – Tropez. Vrchní modrá část zachycuje pohled na azurové moře a hory, které tvoří pozadí obrazu a jsou opět zachyceny vyrývanou linkou, která dává celému obrazu jemnost.

2.3.2 Přístav v Marseille

46. Přístav v Marseille, olej na plátně, 90 x 120 cm, 2016

Název: Přístav v Marseille

Rok: 2016

Technika: Olej

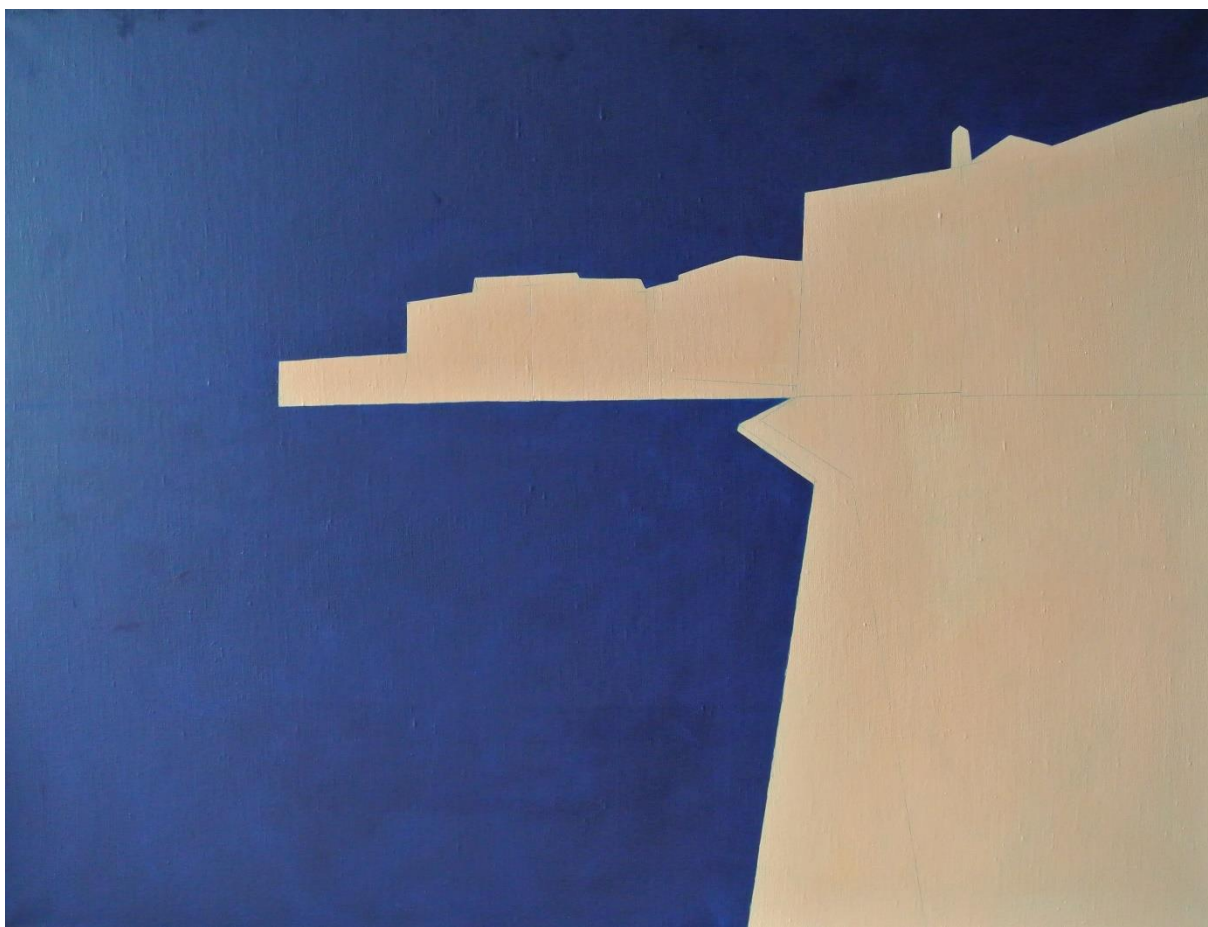
Námět: Krajina

Rozměry: 90 x 120 cm

Podložka: Plátno

Obraz nazvaný *Přístav v Marseille* je také inspirován mou fotografií z cesty po Azurovém pobřeží a Provence. Práce je malovaná olejovými barvami na plátno za použití klasické malby štětcem a proškrabávání nožem do vrchních vrstev barvy. Malba o rozměrech 90 x 120 cm je orientovaná horizontálně a zobrazuje pohled na přístav, nad kterým se na kopci nachází bazilika Notre Dame De La Grande. Podklad obrazu tvoří fialový odstín barvy, na kterým je vrstva světle žluté barvy tvořící architekturu a okolí a modrofialový odstín barvy zobrazující moře v přístavu a oblohu. Technika vyrývání je zde použita pouze ve žluté části malby zachycující část města Marseille oproštěnou od zbytečných detailů.

2.3.3 Saint – Tropez

47. Saint – Tropez, olej na plátně, 90 x 120 cm, 2016

Název: Saint – Tropez

Rok: 2016

Technika: Olej

Námět: Krajina

Rozměry: 90 x 120 cm

Podložka: Plátno

Poslední obraz celé série maleb praktické části mé diplomové práce zachycuje opět městečko Saint – Tropez, tentokrát však jen detail malebných domků nacházejících se na Azurovém pobřeží. Plátno má rozměry 90 x 120 cm a je orientováno horizontálně. Podklad obrazu, který je odkrytý škrábáním do vrchní vrstvy malby má nazelenalý odstín. Vrchní vrstva malby je laděna do světle oranžové a modrofialové barvy. Vyrývaná linka se zde objevuje nejméně. Kresba znázorňuje architekturu pokrývající střed obrazu a celou jeho pravou část a na

levé straně obrazu odděluje oblohu od moře. Na obraze se nachází i větší detaily v podobě oken budov na rozdíl od předešlých obrazů, které jsou od veškerých detailů architektury a jiných částí města oproštěny. I u této malby jsem vycházela z vlastní fotografie města z roku 2014.

3 DIDAKTICKÁ ČÁST

Ve třetí kapitole textové části mé diplomové práce se zaměřuji na tvorbu výtvarného projektu pro žáky základních uměleckých škol a žáky základních škol ve věku 9-15 let. Projekt, který jsem nazvala *Stále živý svět* je zaměřený na zamýšlení se nad současnou situací zvířat v lidském světě. Část projektu jsem měla možnost realizovat v průběhu své první souvislé praxe, díky čemuž jsem mohla doplnit svou didaktickou část o fotodokumentaci projektu.

3.1 Vzdělávací projekt

Projekt *Stále živý svět* má u žáka probudit zájem o současnou situaci zvířat v dnešním světě. Žáci se pomocí různých médií jako: fotografování, práce s interaktivní tabulí nebo kresba, pokusí vžít do role ochránce zvířat, které žijí v klecích a mnohdy ani neví jaké je to žít ve volné přírodě, v prostředí, které je pro ně přirozené a pokusí se pro ně pomocí různých výtvarných technik vytvořit nový domov.

Při postupu tvorby výtvarného projektu vycházím z postupu podle Pokorné, která na první místo staví východisko projektu, neboli zdůvodnění realizace projektu. Ve druhém kroku se zaměřuje na cíl, kterého má být na konci projektu dosaženo. Dalším důležitým bodem při tvorbě projektu je podle Pokorné určení cílové skupiny projektu a specifík jeho účastníků. Ve čtvrtém kroku si musíme rozmyslet jaká forma a typ akce bude vhodná pro náš projekt. Následuje bod, ve kterém si musíme sestavit rámcovou osnovu projektu, kde je podstatné zmínit rozsah a časové rozvržení projektu a jeho obsah. V kroku číslo šest v postupu tvorby projektu oznamujeme jaké metody a prostředky při realizaci projektu zvolíme. Následuje vhodná organizace výuky. Když víme, jak bude výuka probíhat, musíme také zvolit vhodný počet a kvalifikaci osob, které se na realizaci projektu budou podílet a také jak si tyto lektori budou ověřovat dosažené znalosti a dovednosti účastníků akce. Nakonec je vhodné doplnit seznam povinné nebo doporučené literatury a jiných studijních materiálů potřebných pro realizaci projektu.¹⁵

---

¹⁵ PRÁŠILOVÁ, Michaela. *Vzdělávací program a jeho tvorba*. [studijní opora].

3.1.1 Východisko

Projekt *Stále živý svět* je zaměřen především na rozvoj žákovy postojové stránky osobnosti. Žáci si také rozvinou své umělecké dovednosti.

3.1.2 Cíl

Žáci budou umět vyjádřit svůj názor na otázky týkající se života zvířat v zoologických zahradách.

3.1.3 Účastníci akce

Projekt *Stále živý svět* je určen pro žáky základních uměleckých škol a základních škol ve věku 9-15 let. Pro efektivnost práce je maximální počet účastníků projektu 20 žáků.

Od účastníků projektu je očekávána aktivita při práci, samostatnost a zájem o získávání nových znalostí a dovedností.

3.1.4 Forma a druh akce

Výtvarný projekt *Stále živý svět* bude probíhat dlouhodobě v časovém rozmezí pěti týdnů po třech vyučovacích hodinách. Součástí projektu bude kromě klasické výuky ve třídě jedna exkurze.

3.1.5 Rámcová osnova

Rámcová osnova výtvarného projektu *Stále živý svět*.

Programový cíl: Žák umí vyjádřit svůj názor na otázky týkající se života zvířat v zoologických zahradách.			Způsob kontroly jeho ověření: Diskuze, rozhovor, průběžná kontrola při práci.			
Časové údaje	Specifické cíle	Způsob kontroly dosažení specifického cíle	Učivo	Hlavní strategie	Vyučující/ Lektor	Organizace, příp. odpovědný pracovník, poznámka
1. týden	Žák umí vysvětlit, jaké jsou klady a zápory života zvířat žijících v zoo. Žák umí vyjmenovat alespoň 10 zvířat žijících v zoo.	Diskuze, rozhovor.	Seznámení s projektem Stále živý svět. Diskuze na téma zvíře žijící v zoo.	Výklad, diskuze, rozhovor.	Pedagog výtvarné výchovy	Vyučující si připraví fotodokumentaci nebo prezentaci zvířat žijících v zoo a sestaví plán exkurze, který předá žákům a zařídí organizaci exkurze na příští týden.
2. týden	Žák má dostatečnou kresebnou a fotografickou dokumentaci zvířat žijících v zoo.	Pozorování, průběžná kontrola během exkurze, rozhovor.	Exkurze do zoo.	Exkurze.	Pedagog výtvarné výchovy + dozor	Vyučující vede exkurzi. Obstará výtvarné pomůcky – fotoaparáty, skicáky a kreslicí pomůcky. Zařídí dozor na exkurzi.
3. týden	Žák dokáže analyzovat práci svou i ostatních.	Předložení návrhů pro projekt. Diskuze.	Zpracování návrhů pro projekt.	Práce s PC, s dataprojektorem, výklad, diskuze, rozhovor.	Pedagog výtvarné výchovy	Vyučující zařídí výuku v počítačové učebně.
4. týden	Žák umí pracovat s interaktivní tabulí.	Pozorování, průběžná kontrola při práci, analýza výsledků žáků.	Práce s interaktivní tabulí.	Práce s interaktivní tabulí, výklad, analýza výsledku prací žáků, rozhovor.	Pedagog výtvarné výchovy	Vyučující zařídí výuku v učebně s interaktivní tabulí. Zajistí výtvarné potřeby – výkresy, tužky (4B, 5B).
5. týden	Žák má zpracován výtvarný projekt a umí vyjádřit svůj názor na otázky týkající se života zvířat v zoo.	Pozorování a průběžná kontrola při práci. Diskuze.	Zhotovení konečné práce projektu.	Diskuze, rozhovor.	Pedagog výtvarné výchovy	Vyučující zařídí výuku v ateliéru s dostatečnou pracovní plochou a výtvarnými pomůckami.

a – Rámcová osnova výtvarného projektu *Stále živý svět*

3.1.6 Metody a prostředky

Během realizace projektu *Stále živý svět* mohou být využity metody výkladu, rozhovoru, diskuze nebo vysvětlování. Také může být využita metoda práce s textem, obrazovým materiálem a projekce. Žáci během projektu pracují samostatně.

Mezi prostředky potřebné při realizaci výtvarného projektu patří učební pomůcky – prezentace zvířat žijících v zoo a literatura zaměřená na oblast týkající se zvířat. Zařízení školy, které je při projektu nepostradatelné – počítačová učebna, učebna s interaktivní tabulí, výtvarný ateliér nebo učebna s dostatečnou pracovní plochou. Výtvarné potřeby - skicáky, tužky (4B, 6B), fotoaparáty, výkresy, giocondy.

3.1.7 Organizace výuky

Organizaci výuky projektu *Stále živý svět* zajišťuje výtvarný pedagog, který bude vycházet z rámcové osnovy projektu (viz. Kapitola 3.1.5 Rámcová osnova). Projekt se bude uskutečňovat formou denního vzdělávání a to v časovém rozsahu pěti týdnů. Jedna lekce má časovou dotaci 3 x 45 min., výjimkou je druhý týden, ve kterém se uskuteční celodenní exkurze.

Před zahájením projektu si výtvarný pedagog řádně prostuduje rámcovou osnovu výtvarného projektu a bude dostatečně prakticky i teoreticky připraven k jeho realizaci. Přichystá si potřebné pomůcky - výtvarné potřeby, vhodnou literaturu, přípravy na jednotlivé lekce, popřípadě vytvoří pro účastníky projektu prezentaci k tématu. Výtvarný pedagog také zajistí dopředu zařízení školy nutné k realizaci projektu – počítačová učebna, třída s interaktivní tabulí, ateliér nebo učebnu vhodnou pro výtvarnou práci a před zahájením projektu *Stále živý svět* také zorganizuje exkurzi do zoologické zahrady.

3.1.8 Lektori

Výtvarný projekt *Stále živý svět* povede odborný pedagog, přesněji pedagog výtvarné výchovy s technickými znalostmi práce s PC a interaktivní tabulí. V rámci druhé lekce, která se koná formou exkurze, zařídí vedoucí pedagog projektu dozor dětí osobami jiných pedagogů, popřípadě rodiči žáků účastněných se výtvarného projektu.

3.1.9 Výstupy, ověření znalostí a dovedností

Během realizace výtvarného projektu *Stále živý svět* si bude vedoucí pedagog ověřovat dosažení jednotlivých dílčích cílů formou diskuze a rozhovoru. V průběhu exkurze a výtvarné práce na projektu použije pedagog také metodu průběžného pozorování a analýzu výsledků prací žáku.

3.1.10 Studijní materiály

Pedagog vedoucí výtvarný projekt *Stále živý svět* si zvolí sám vhodnou literaturu zaměřenou na oblast týkající se zvířat, popřípadě si sám vytvoří prezentaci k tématu projektu.

3.2 Realizace výtvarného projektu

Část výtvarného projektu *Stále živý svět* jsem měla možnost realizovat na své souvislé praxi konané na základní umělecké škole v rámci studia Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a základní umělecké školy. Vzhledem k časovým a organizačním možnostem na praxi jsem však nemohla uskutečnit část projektu týkající se exkurze do zoologické zahrady a celkově jsem musela projekt časově lehce zkrátit.

Téma hodiny: Stále živý svět

Časový plán: 6 x 45 min.

Cílová skupina: 8 – 11 let

Vzdělávací cíle: Žáci budou umět vyjádřit svůj názor na otázky týkající se života zvířat v zoologických zahradách. Žáci se zdokonalí v technice kresby giocondami. Žáci si osvojí nové poznatky o zvířatech žijících v zoo, které umí využít v běžném životě. Žáci rozvinou svou představivost. Žáci se naučí ztvárnit své představy v kresbě. Žáci budou zvládat základní práci s interaktivní tabulí. Žáci si rozvinou dovednost pracovat samostatně. Žáci zvládnou kompozičně daný formát. Žáci zvládnou analyzovat práci svou i ostatních.

Metody: Diskuze, dialog, rozhovor, výklad, pozorování, práce s obrazovým a textovým materiálem

Technika: Práce s interaktivní tabulí, plošná tvorba – kresba giocondami

Pomůcky a materiál: Interaktivní tabule, výkresy, tužky (4B, 6B), giocondy, PC s přístupem k internetu

Organizace a struktura hodiny:

První týden (3 x 45 min.)

V prvním týdnu jsem žáky seznámila s tématem projektu *Stále živý svět* a cílem hodiny. Následovala motivace formou diskuze na téma zvíře žijící v zoologické zahradě. S žáky jsme probírali otázky typu:

- Byli jste někdy v zoo?
- Jaké zvířata jste v zoologické zahradě viděli?
- Je myšlenka zoologických zahrad dobrá nebo špatná?
- Jaké funkce má zoo?
- Jaké jsou klady a zápory pro život zvířat v zoologických zahradách?

Děti se shodly na tom, že některé věci jsou na životě zvířat v zoologických zahradách dobré a některé špatné. Například se shodli na tom, že kdybychom neměli zoo, tak by většinu zvířat takhle naživo nikdy neviděli. Další pozitivní věci na zoologických zahradách pro ně bylo to, že se zde starají o zvířata jejichž druh je před vyhynutím nebo nejsou tyto zvířata schopny života ve volné přírodě. I přes to, že žáci našli na zoo několik pozitivních věcí se jim přece jenom zdá, že zvířata v zoologických zahradách trpí. Nemají dostatek volného prostoru, a i když se jim lidé snaží vytvořit co nejpřirozenější prostředí, cítí se jako ve vězení.

Jelikož se žáci nemohli v rámci projektu *Stále živý svět* zúčastnit exkurze do zoologické zahrady, nafotit a udělat skice zvířat, které si pro projekt vybraly, našla jsem si s žáky webové stránky Zoologické zahrady v Ostravě, kde si žáci vybrali zvířata v internetové galerii zoologické zahrady. Každé dítě poté zdůvodnilo, proč a jaké zvíře si vybralo a ve společné diskuzi a pomocí webových stránek zoologické zahrady jsme zjišťovali co je pro dané zvíře typické, v jakém prostředí žije, jak se chová, jak se stravuje, apod.

Jakmile měli všichni vybrané zvíře pro výtvarný projekt *Stále živý svět*, začali jsme si postupně promítat zvolené zvířata na interaktivní tabuli. Každý žák dostal bílý výkres, který si přiložil na interaktivní tabuli a obkreslil si zvolené zvíře, ovšem bez okolního prostředí zoo – bez pavilónů, klecí a ohrad, ve kterých se zvířata nacházela. Obkreslením zvířete jej jakoby přenesli z jeho „vězení“, aby mu mohli vytvořit nový domov.

Druhý týden (3x45 min.)

V druhém týdnu jsem s žáky navázala na předchozí hodinu připomenutím tématu výtvarného projektu *Stále živý svět* a cíle hodiny. Děti si rozdaly výkresy s předkreslenými zvířaty, které si pro projekt vybraly a přešly k samostatné výtvarné práci. Jejich úkolem bylo za pomoci techniky kresby giocondami dokreslit svému zvířeti prostředí, ve kterém by chtěli, aby spokojeně žilo a cítilo se v bezpečí. Při tvorbě přirozeného prostředí zvířete žáci také vycházeli z informací, které získali v předešlé hodině.

Po dokončení výtvarných prací následovala závěrečná diskuze. Každý žák představil zvíře, které si pro projekt zvolil a popsal prostředí, ve kterém by jeho zvíře podle něj mělo žít. Následně zhodnotil výběr tématu hodiny, techniku provedení a vhodný výběr kresebného materiálu.

3.2.1 Fotodokumentace

V této kapitole bych chtěla skrze vlastní fotodokumentaci přiblížit část projektu *Stále živý svět* realizovanou na mé praxi.

Foto 1 – Práce s interaktivní tabulí

Foto 2 – Práce s interaktivní tabulí

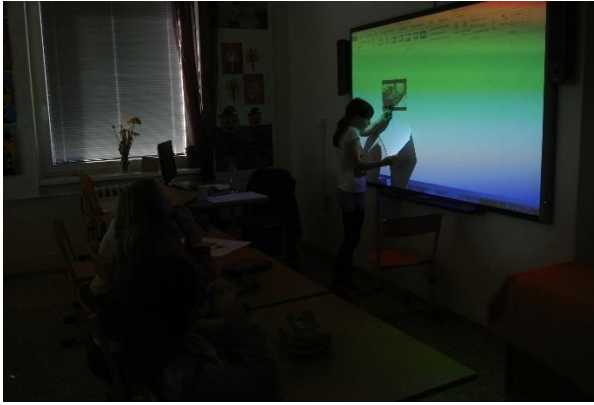

Foto 3 – Práce s interaktivní tabulí

Foto 4 – Práce s interaktivní tabulí

Foto 5 – Práce s interaktivní tabulí

Foto 6 – Práce s interaktivní tabulí

Foto 7 – Práce s interaktivní tabulí

Foto 8 – Žáci při práci na kresbě projektu

Foto 9 – Žáci při práci na kresbě projektu

Foto 10 – Žáci při práci na kresbě projektu

Foto 11 – Žáci při práci na kresbě projektu

Foto 12 – Žáci při práci na kresbě projektu

Foto 13 – Závěrečná reflexe

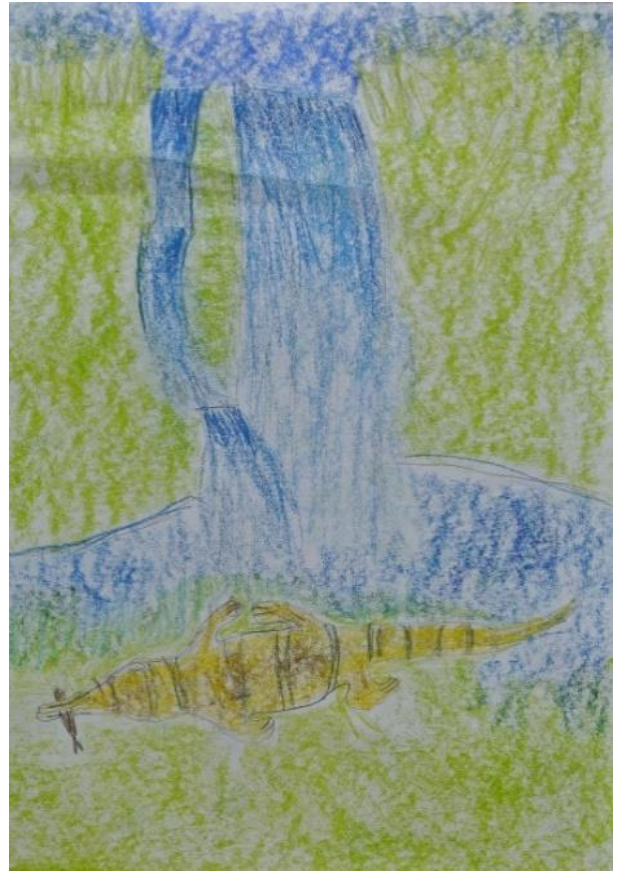

Foto 14 – Hana, 11 let. Krokodýl.

Foto 15 – Adélka, 8 let. Kachně, plameňák a kachny.

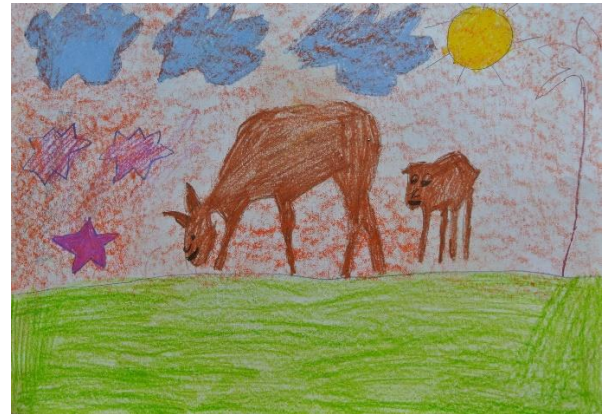

Foto 16 – Adélka, 8 let. Srnky.

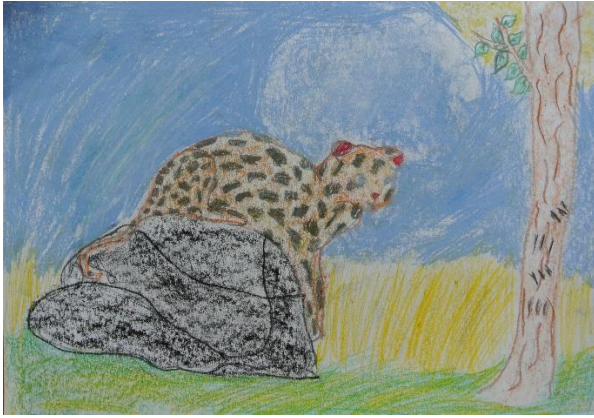

Foto 17 – Anna, 11 let. Kočka Slaništní.

Foto 18 – Áďa, 9 let. Panda Červená.

Foto 19 – Barbora, 9 let. Papoušek.

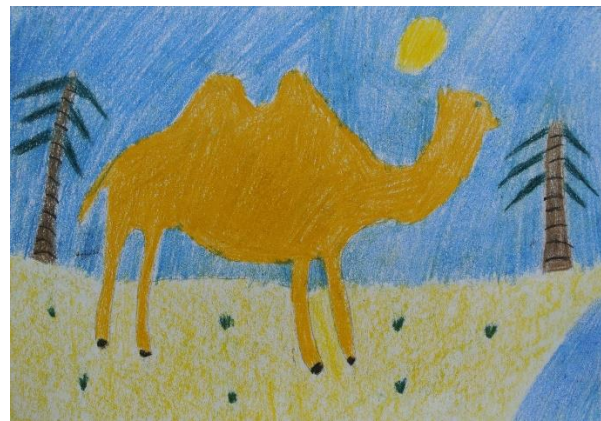

Foto 20 – Patrik, 11 let. Velbloud.

ZÁVĚR

V teoretické části mé diplomové práce jsem se chtěla zabývat oblastí jižní Francie a umělci, kteří tato místa navštívili a nechali se zdejší krajinou a prostředím ovlivnit ve své tvorbě. Jelikož tuto oblast navštívilo a ovlivnilo ve své práci nespočet umělců a neobjevila jsem literaturu zabývající se vyloženě touto krajinou ve spojení s tvorbou umělců, bylo pro mne těžší vypracovat nějaký vhodný seznam umělců. Při výběru jmen jsem vycházela převážně z informací získaných při cestě po Azurovém pobřeží a Provence a z následného prostudování životopisů těchto umělců. Málokdy je však více popsána tvorba v této oblasti, protože spousta umělců zde tvořilo jen při krátkých návštěvách. Najdou se však i takoví, kteří zde prožili většinu svého života, a výrazně tento pobyt v jižní Francii ovlivnil výraz jejich umělecké tvorby. Během studia literatury jsem také došla k rozhodnutí, že se v teoretické části mé diplomové práce zaměřím pouze na malíře, které inspirovala krása prosluněné krajiny jihu Francie, protože i já se ve své praktické práci a celkově ve své umělecké tvorbě zaměřuji na médium malby.

V praktické části jsem zpracovala sérii tří obrazů, které znázorňují krajinu jižní Francie. Při malbě jsem vycházela ze vzpomínek na navštívená místa a z fotografií, které jsem na cestě po Azurovém pobřeží a Provence pořídila. Pro realizaci praktické části mé diplomové práce jsem zvolila techniku malby olejovými barvami na lněné plátno o velikosti 90 x 120 cm u všech tří obrazů. Technice malby olejovými barvami se věnuji teprve krátce a stále objevuji možnosti tohoto uměleckého média. Práce s tímto druhem barev je velice náročná a chce to spoustu času a tréninku ke správnému zvládnutí této techniky. Proto, že je tato technika tak složitá, rozhodla jsem se ze začátku pracovat s těmito barvami v menším množství barevných odstínů a i vrstev této pomalu schnoucí malby. Abych nezůstala pouze u minimalistických, prázdných ploch rozhodla jsem se tyto plochy doplnit technikou vyrývání jemné kresby do vrchních vrstev malby, což je technika podobná stylu práce českého malíře Josefa Bolfa, kterým jsem se při své práci inspirovala. Překvapivým zjištěním při mé práci na teoretické části bylo, že také malíř Henri Matisse se ve svých pozdějších pracích, kdy se snažil o hledání nových možností v jeho umělecké tvorbě, věnoval vyrývání kresebných částí do větších černých ploch svých obrazů. I když jsem vytvořila již několik obrazů inspirovaných cestou po jižní Francii, stále bych se ráda tomuto tématu věnovala a nejen v médiu malby.

V didaktické části jsem chtěla vytvořit výtvarný projekt, který u žáků rozvine kromě uměleckých schopností také jejich postojovou stránku. Žáci se tak budou více zajímat o zemi, na které žijeme a více tento náš domov respektovat. Vznikl tak projekt nazvaný *Stále živý svět*, kde si žáci vyzkoušeli role ochránců zvířat, zkusili využít nové média v umělecké tvorbě a

zaměřili se na kresbu krajiny. Tento projekt jsem měla možnost realizovat při své souvislé praxi v rámci studia Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a základní umělecké školy a zjistit tak, jestli jsem při tvorbě projektů zvolila vhodný průběh a jeho organizaci.

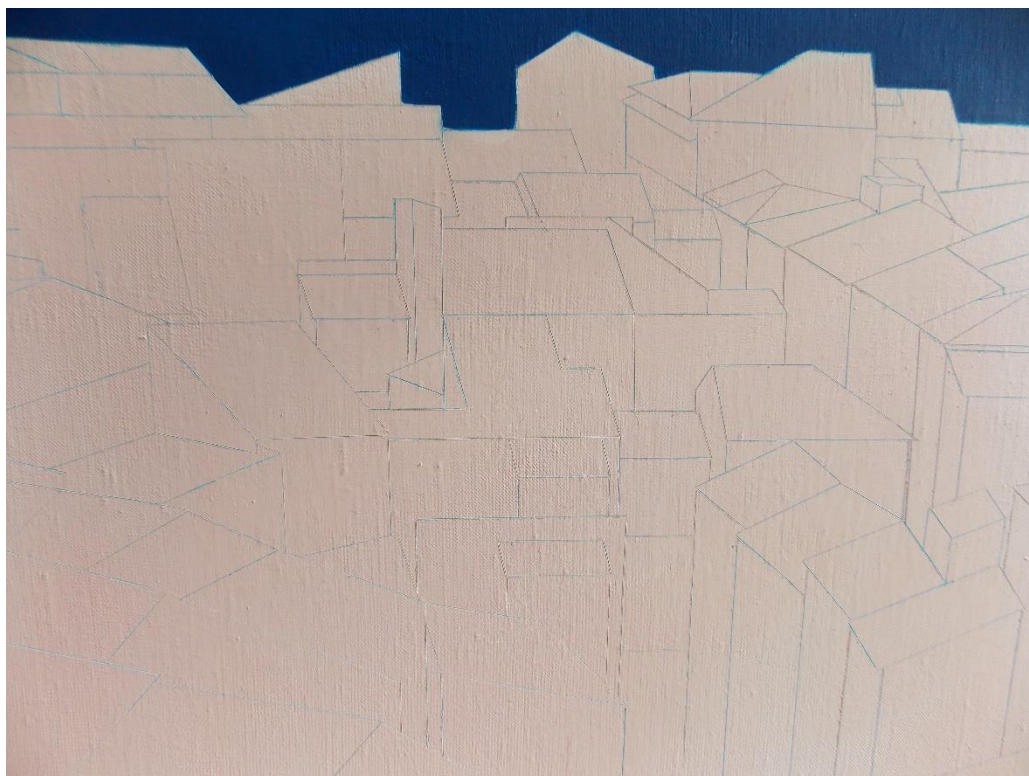
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

Obr. I - Pohled na Saint – Tropez, olej na plátně, 90 x 120 cm, 2016

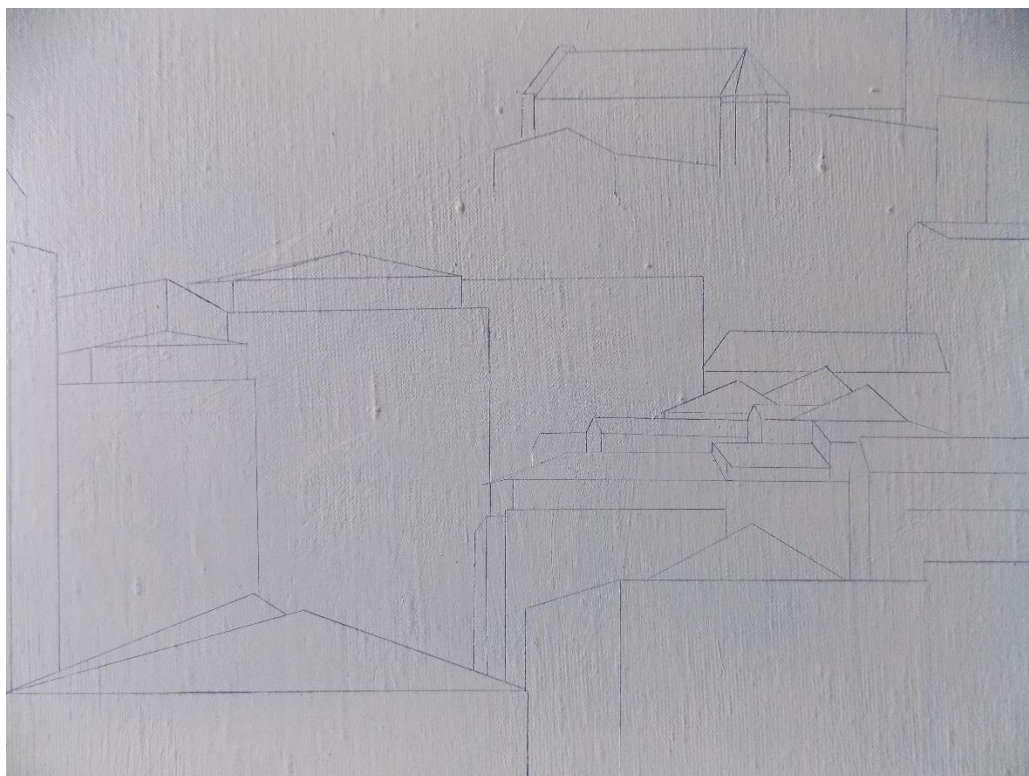
Obr. II – Pohled na Saint – Tropez (detail č. 1), olej na plátně, 90 x 120 cm, 2016

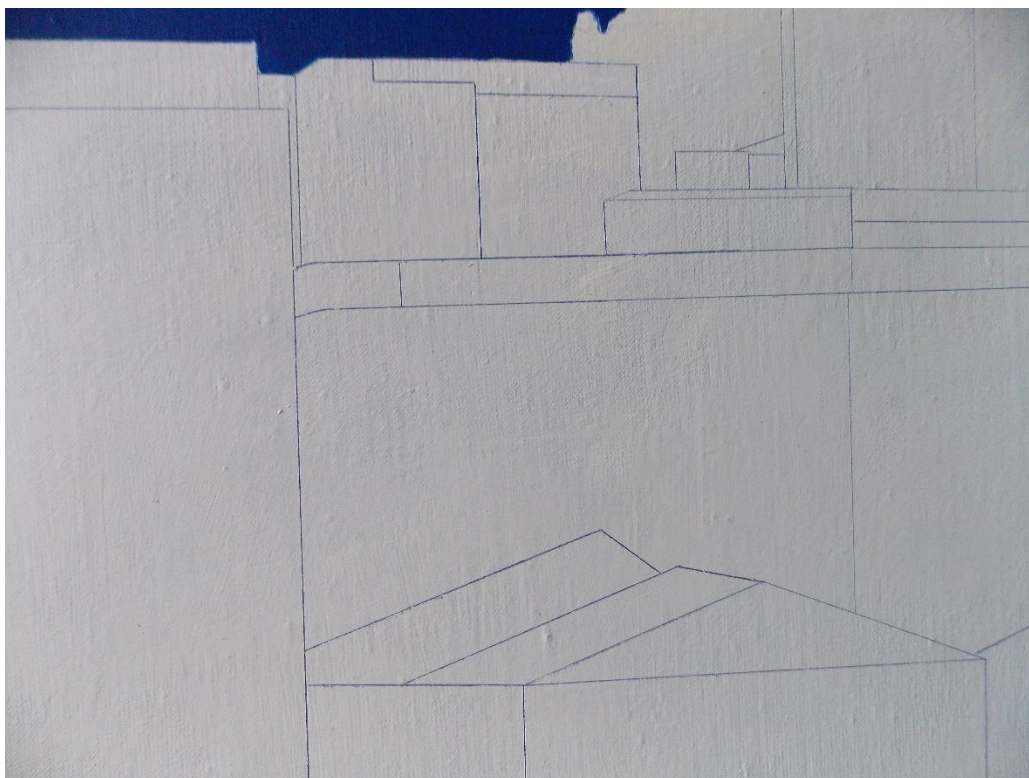
Obr. III – Pohled na Saint – Tropez (detail č. 2), olej na plátně, 90 x 120 cm, 2016

Obr. IV – Přístav v Marseille, olej na plátně, 90 x 120 cm, 2016

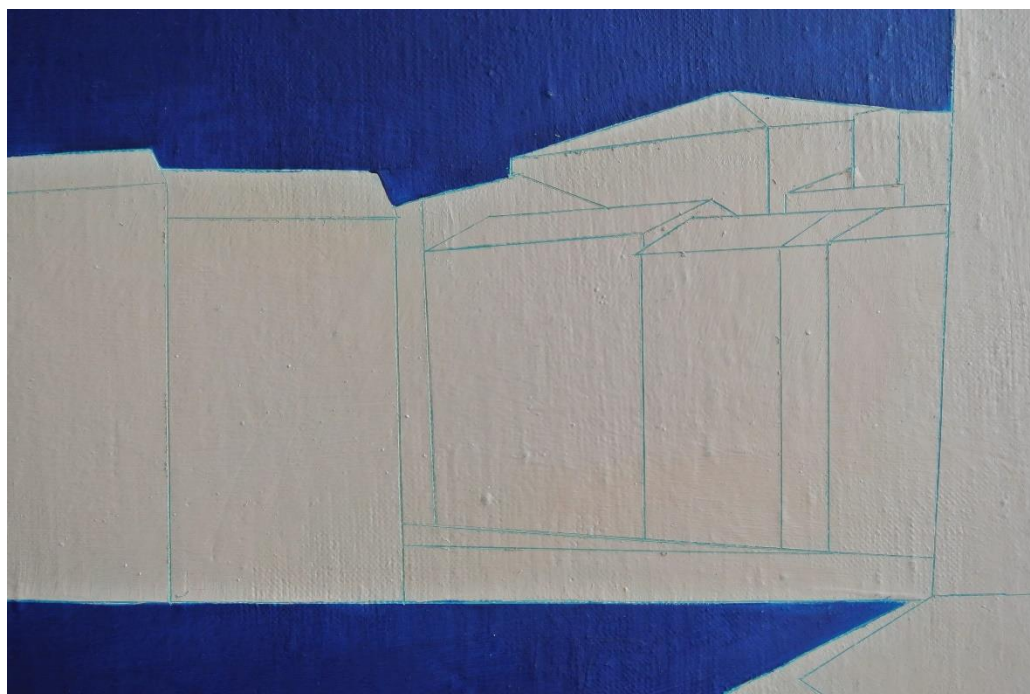
Obr. V – Prístav v Marseille (detail č. 1), olej na plátně, 90 x 120 cm, 2016

Obr. VI – Prístav v Marseille (detail č. 2), olej na plátně, 90 x 120 cm, 2016

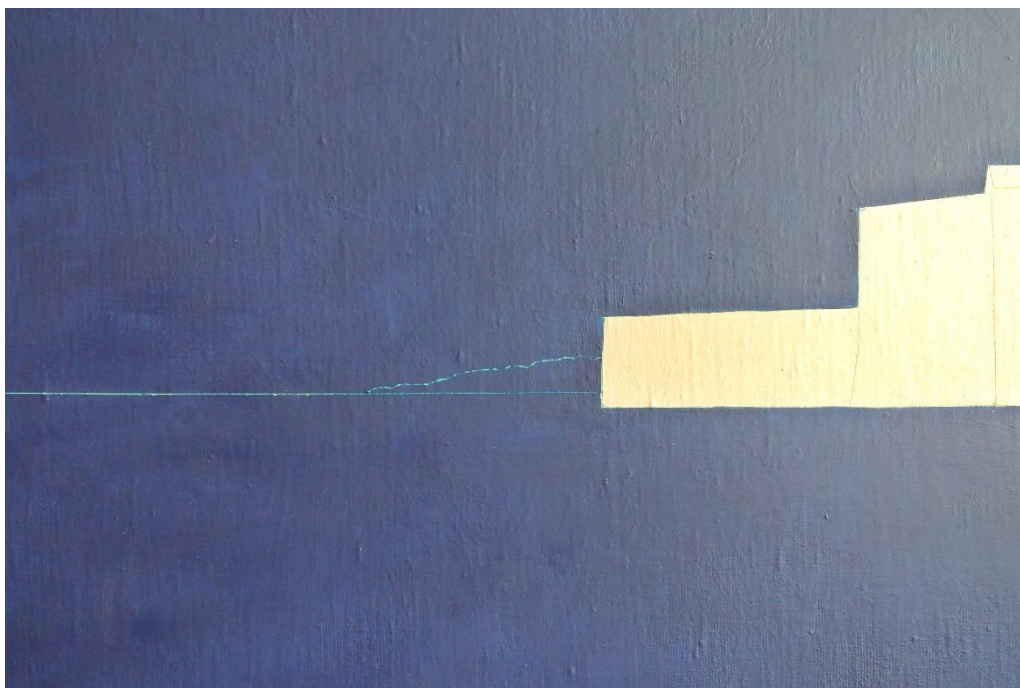

Obr. VII – Saint – Tropez, olej na plátně, 90 x 120 cm, 2016

Obr. VIII – Saint – Tropez (detail č. 1), olej na plátně, 90 x 120 cm, 2016

Obr. IX – Saint – Tropez (detail č. 2), olej na plátně, 90 x 120 cm, 2016

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

NOVOTNÁ, Zuzana. *Paul Signac: Akvarely a tuše.* Praha: Národní galerie v Praze, 2013. 17 s. ISBN 978-80-7035-534-3.

BECKS-MALORNYOVÁ, Ulrike. *Paul Cézanne: 1839-1906: Průkopník modernismu.* Praha: Slovart, 2004. 95 s. ISBN 80-7209-612-5.

WALTHER, F. Ingo. *Vincent van Gogh: 1853-1890: Vize a skutečnost.* Praha: Slovart, 2012. 96 s. ISBN 978-80-7391-591-9.

FIALA, Vlastimil. *Henri Matisse.* Praha: Odeon, 1967. 81 s.

WALTHER, F. Ingo a METZGER, Rainer. *Marc Chagall: 1887-1985: Malířství jako poezie.* Praha: Slovart, 2007. 95 s. ISBN 978-80-7209-990-0.

FIALA, Vlastimil. *André Derain.* Praha: Státní nakladatelství krásné literatury a umění, 1962. 58 s.

KUDĚLA, Jiří. *Úvod do technologie malby – Klasické techniky a postupy – 1. díl.* Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2014. 60 s.

REWALD, John. *Georges Seurat.* Praha: Nakladatelství československých výtvarných umělců, 1963. 90 s.

Auguste Renoir. Frýdek-Místek: Alpress, 2004. ISBN 80-7218-462-8.

PRÁŠILOVÁ, Michaela. *Vzdělávací program a jeho tvorba.* [studijní opora].

TLACHOVÁ, Kateřina. *Rudolf Kundera – Čech z Marseille.* Katalog k výstavě pořádané v rámci festivalu Bonjour Brno v Dietrichsteinském paláci Moravského zemského muzea v Brně ve dnech 29. února – 7. dubna 1996. Brno: Moravské zemské muzeum, 1996. ISBN 80-7028-085-9.

POSPISZYL, Tomáš. *Josef Bolf.* Praha: Divus, 2009. 119 s. ISBN 978-80-86450-44-5.

ŠEVČÍKOVÁ, Jana a ŠEVČÍK, Jiří. *Jan Merta: obrazy.* Katalog k výstavě pořádané Nadací „Lidé výtvarnému umění – výtvarné umění lidem“ ve Výstavní síni E. Filly v Ústí nad Labem ve dnech 6. 2. – 24. 2. 1996. Ústí nad Labem: Nadace „Lidé výtvarnému umění – výtvarné umění lidem“, 1996. ISBN 80-85097-12-5.

Centrum pro současné umění Praha. *Artlist*. [online]. [Cit. 9. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.artlist.cz/jan-merta-326/>

ŠÁLKOVÁ, Jana. *Otakar Kubín – Coubine: od kubismu k novému klasicismu*. Litoměřice: Severočeská galerie výtvarného umění, 2006. 95 s. ISBN 80-85090-66-X.

Informační systém abART. *Isabart*. [online]. [Cit. 10. 6. 2016]. Dostupné z: <http://abart-full.artarchiv.cz/osoby.php?Fvazba=heslo&IDosoby=18853>

BRODSKAĀA, Nathalia. *Renoir*. Praha: Knižní klub, 2013. 255 s. ISBN 978-80-242-3826-5.

SEZNAM FOTOGRAFICKÉ DOKUMENTACE

Fotografie č. 1

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Práce s interaktivní tabulí*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 2

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Práce s interaktivní tabulí*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 3

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Práce s interaktivní tabulí*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 4

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Práce s interaktivní tabulí*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 5

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Práce s interaktivní tabulí*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 6

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Práce s interaktivní tabulí*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 7

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Práce s interaktivní tabulí*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 8

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Žáci při práci na kresbě projektu*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 9

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Žáci při práci na kresbě projektu*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 10

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Žáci při práci na kresbě projektu*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 11

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Žáci při práci na kresbě projektu*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 12

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Žáci při práci na kresbě projektu*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 13

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Závěrečná reflexe*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 14

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Hana, 11 let. Krokodýl*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 15

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Adélka, 8 let. Kachně, plameňák a kachny*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 16

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Adélka, 8 let. Srnky*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 17

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Anna, 11 let. Kočka Slaništní*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 18

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Áďa, 9 let. Panda Červená*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 19

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Barbora, 9 let. Papoušek*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

Fotografie č. 20

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Patrik, 11 let. Velbloud*. Frýdlant nad Ostravicí, 2015.

SEZNAM OBRAZOVÉ DOKUMENTACE

1. CÉZANNE, Paul. *Moře v L'Estaque* [olejomalba]. 42 x 59 cm. 1876. [online]. [Cit. 10. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.societe-cezanne.fr/lestaque-2/>
2. CÉZANNE, Paul. *Skály v L'Estaque* [olejomalba]. 73 x 91 cm. 1882 – 1885. [online]. [Cit. 10. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.societe-cezanne.fr/lestaque-2/>
3. CÉZANNE, Paul. *Mont Sainte-Victoire* [olejomalba]. 65 x 81 cm. 1888 – 1890. [online]. [Cit. 10. 6. 2016]. Dostupné z: <http://machiave.blogspot.cz/2013/01/la-montagne-sainte-victoire.html>
4. CÉZANNE, Paul. *Mont Sainte-Victoire* [olejomalba]. 73 x 91,9 cm. 1902 – 1904. [online]. [Cit. 10. 6. 2016]. Dostupné z: <https://nb.khanacademy.org/humanities/becoming-modern/avant-garde-france/post-impressionism/a/cezanne-mont-sainte-victoire>
5. RENOIR, Pierre-Auguste. *Zátiší s jižním ovocem* [olejomalba]. 51 x 68 cm. 1881. In: BRODSKAĀ, Nathalia. *Renoir*. Praha: Knižní klub, 2013, s. 135. ISBN 978-80-242-3826-5.
6. RENOIR, Pierre-Auguste. *Krajina (Le Cannet)* [olejomalba]. 14 x 19 cm. 1902. In: BRODSKAĀ, Nathalia. *Renoir*. Praha: Knižní klub, 2013, s. 205. ISBN 978-80-242-3826-5.
7. RENOIR, Pierre-Auguste. *Žena trhající květiny v zahradě na „Les Collettes“* [olejomalba]. 36 x 25 cm. 1912. In: BRODSKAĀ, Nathalia. *Renoir*. Praha: Knižní klub, 2013, s. 235. ISBN 978-80-242-3826-5.
8. RENOIR, Pierre-Auguste. *Usedlost „Les Collettes“* [olejomalba]. 51 x 46 cm. 1915. In: BRODSKAĀ, Nathalia. *Renoir*. Praha: Knižní klub, 2013, s. 239. ISBN 978-80-242-3826-5.
9. VAN GOGH, Vincent. *Pohled na rovinu v Crau u Arles s Mont Majour v pozadí* [olejomalba]. 73 x 92 cm. 1888. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: http://vangogh-vincent.ru/arles_51.html
10. VAN GOGH, Vincent. *Rozsévač* [olejomalba]. 64 x 80,5 cm. 1888. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: <http://neso-art.blogspot.cz/2014/08/the-most-interesting-artist-quotes-part.html>
11. VAN GOGH, Vincent. *Rozsévač* [olejomalba]. 32 x 40 cm. 1888. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: <http://arttattler.com/archivevangogh.html>

12. VAN GOGH, Vincent. *Olivový háj* [olejomalba]. 72 x 92 cm. 1889. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: <http://art.ihned.cz/tagy/Gogh-van-Vincent-98543>
13. SIGNAC, Paul. *Přístav v Saint – Tropez* [olejomalba]. 131 x 161,5 cm. 1901. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Paul_Signac
14. SIGNAC, Paul. *Pohled na přístav v Marseille* [olejomalba]. 116,2 x 88,9 cm. 2016. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.wikiart.org/en/paul-signac/view-of-the-port-of-marseilles>
15. SIGNAC, Paul. *Borovice v Saint – Tropez* [olejomalba]. 1909. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Paul_Signac
16. SIGNAC, Paul. *Večer v Antibes* [olejomalba]. 73 x 92 cm. 1914. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.fineart-china.com/oil%20painting%20artist/Paul%20Signac.html>
17. MATISSE, Henri. *Záliv Saint – Tropez* [olejomalba]. 65,1 x 50,5 cm. 1904. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.metmuseum.org/exhibitions/listings/2012/matisse/images>
18. MATISSE, Henri. *Výhled na Saint – Tropez* [olejomalba]. 1904. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: <https://www.pinterest.com/pin/84724036716756331/>
19. MATISSE, Henri. *Střechy Collioure* [olejomalba]. 1905. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Henri_Matisse
20. MATISSE, Henri. *Krajina v Collioure* [olejomalba]. 1905. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Henri_Matisse#/media/File:Matisse_Les_toits.jpg
21. DERAINE, André. *Collioure* [olejomalba]. 60 x 73 cm. 1905. [online]. [Cit. 6. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.wikiart.org/en/andre-derain/the-port-of-collioure-1905>
22. DERAINE, André. *Čluny v přístavu v Collioure* [olejomalba]. 72 x 92 cm. 1905. [Cit. 6. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.impressionism-art.org/img414.htm>
23. DERAINE, André. *Stromy v Cagnes* [olejomalba]. 1910. [online]. [Cit. 6. 6. 2016]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/202450945725534643/>
24. DERAINE, André. *Přístav v Martigues* [olejomalba]. 140 x 89 cm. 1912. [online]. [Cit. 6. 6. 2015]. Dostupné z: <http://www.cdpaintings.com/andre-derain/martigues-1913-by-andre-derain/>

25. KUBÍN, Otakar. *Simiane* [olejomalba]. 49,5 x 61 cm. 1935. [online]. [Cit. 10. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.galerieroudnice.cz/zobrazeni-dila.html?dilo=217>
26. KUBÍN, Otakar. *Provensálská krajina* [olejomalba]. Kolem roku 1936. [online]. [Cit. 10. 6. 2016]. Dostupné z: <http://sophisticagallery.cz/kubin-otakar-1883-1969/>
27. KUBÍN, Otakar. *Cesta do Simiane* [olejomalba]. 30. léta. [online]. [Cit. 10. 6. 2016]. Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/foto.aspx?r=vytvarne-umeni&c=A080614_992714_vytvarneum_kot&foto=EFL23b811_Olomouc_Cesta_do_Simiane_O_522.jpg
28. KUBÍN, Otakar. *Krajina* [olejomalba]. 57 x 73 cm. 1936. [online]. [Cit. 10. 6. 2016]. Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/foto.aspx?r=vytvarne-umeni&c=A080614_992714_vytvarneum_kot&foto=EFL23b814_Ostrava_Krajina_O_410_T2.jpg
29. CHAGALL, Marc. *Le Quai de Bercy* [olejomalba]. 65 x 95 cm. 1953. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.marcchagallart.net/chagall-160.php>
30. CHAGALL, Marc. *Koncert* [olejomalba]. 140 x 239,5 cm. 1957. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: <https://plus.google.com/117564303928047607012/posts/1JP127fgtrS>
31. CHAGALL, Marc. *Portrét Vavy Chagallové* [olejomalba]. 92 x 65 cm. 1966. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.marcchagallart.net/france2.php>
32. CHAGALL, Marc. *Orfeův Mýtus* [olejomalba]. 97 x 146 cm. 1977. [online]. [Cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.marcchagallart.net/chagall-207.php>
33. KUNDERA, Rudolf. *Přístav v Marseille* [olejomalba]. [online]. [Cit. 7. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.radio.cz/fr/rubrique/faits/rudolf-kundera-un-peintre-tcheque-epris-de-la-provence>
34. KUNDERA, Rudolf. *Zahrada v Cannes* [pastel]. In: TLACHOVÁ, Kateřina. *Rudolf Kundera – Čech z Marseille*. Katalog k výstavě pořádané v rámci festivalu Bonjour Brno v Dietrichsteinském paláci Moravského zemského muzea v Brně ve dnech 29. února – 7. dubna 1996. Brno: Moravské zemské muzeum, 1996. ISBN 80-7028-085-9.
35. KUNDERA, Rudolf. *Loděnice – Marseille* [akvarel]. In: TLACHOVÁ, Kateřina. *Rudolf Kundera – Čech z Marseille*. Katalog k výstavě pořádané v rámci festivalu Bonjour Brno v Dietrichsteinském paláci Moravského zemského muzea v Brně ve dnech 29. února – 7. dubna 1996. Brno: Moravské zemské muzeum, 1996. ISBN 80-7028-085-9.

36. KUNDERA, Rudolf. *Joliette a katedrála* [olejomalba]. 1988. In: TLACHOVÁ, Kateřina. *Rudolf Kundera – Čech z Marseille*. Katalog k výstavě pořádané v rámci festivalu Bonjour Brno v Dietrichsteinském paláci Moravského zemského muzea v Brně ve dnech 29. února – 7. dubna 1996. Brno: Moravské zemské muzeum, 1996. ISBN 80-7028-085-9.
37. MERTA, Jan. *Červený slum* [olejomalba]. 195 x 361 cm. 2002 – 2006. [online]. [Cit. 9. 6. 2016]. Dostupné z: http://www.svitpraha.org/cs/umelci/jan-merta/prace/ci_130/218.html
38. MERTA, Jan. *Oblak* [malba akrylem]. 300 x 380 cm. 2006 – 2007. [online]. [Cit. 9. 6. 2016]. Dostupné z: http://www.svitpraha.org/cs/umelci/jan-merta/prace/ci_130/218.html
39. MERTA, Jan. *Duch skládky* [malba akrylem]. 300 x 380 cm. 2008 – 2011. [online]. [Cit. 9. 6. 2016]. Dostupné z: http://www.svitpraha.org/cs/umelci/jan-merta/prace/ci_130/218.html
40. MERTA, Jan. *Hory* [malba akrylem]. 230 x 280 cm. 2010. [online]. [Cit. 9. 6. 2016]. Dostupné z: http://www.svitpraha.org/cs/umelci/jan-merta/prace/ci_130/218.html
41. BOLF, Josef. *Inhalátor* [malba akrylem]. 150 x 200 cm. 2004. [online]. [Cit. 9. 6. 2016]. Dostupné z: <http://magazin.aktualne.cz/josef-bolf-inhalator/r~i:photo:49394/>
42. BOLF, Josef. *Hořící auto* [malba]. 74 x 99 cm. 2007. [online]. [Cit. 9. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/en/Czech-in/visual-art/photo-gallery/josef-bolf/>
43. BOLF, Josef. *Autobus* [malba]. 108 x 165 cm. 2007. [online]. [Cit. 9. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.ohcolourmein.com/vulnerabilidad-y-destruccion-por-josef-bolf/>
44. BOLF, Josef. *Most* [malba]. 70 x 110 cm. 2008. [online]. [Cit. 9. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.culturenet.cz/en/Czech-in/visual-art/photo-gallery/josef-bolf/>
45. ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Pohled na Saint – Tropez* [olejomalba]. 90 x 120 cm. 2016.
46. ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Přístav v Marseille* [olejomalba]. 90 x 120 cm. 2016.
47. ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Saint – Tropez* [olejomalba]. 90 x 120 cm. 2016.

SEZNAM PŘÍLOH

a – Rámcová osnova výtvarného projektu *Stále živý svět*

SEZNAM OBRAZOVÉ PŘÍLOHY

Obr. I

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Pohled na Saint – Tropez* [olejomalba]. 90 x 120 cm. 2016.

Obr. II

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Pohled na Saint – Tropez (detail č. 1)* [olejomalba]. 90 x 120 cm. 2016.

Obr. III

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Pohled na Saint – Tropez (detail č. 2)* [olejomalba]. 90 x 120 cm. 2016

Obr. IV

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Přístav v Marseille* [olejomalba]. 90 x 120 cm. 2016.

Obr. V

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Přístav v Marseille (detail č. 1)* [olejomalba]. 90 x 120 cm. 2016.

Obr. VI

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Přístav v Marseille (detail č. 2)* [olejomalba]. 90 x 120 cm. 2016.

Obr. VII

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Saint – Tropez* [olejomalba]. 90 x 120 cm. 2016.

Obr. VIII

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Saint – Tropez (detail č. 1)* [olejomalba]. 90 x 120 cm. 2016.

Obr. IX

ŠIGUTOVÁ, Lenka. *Saint – Tropez (detail č. 2)* [olejomalba]. 90 x 120 cm. 2016.